СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

---

РЕШЕНИЕ | **КАРАР**

29 сентябрь, 2023 ел | **№ 324**

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл җирлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенең аерым закон актлары нигезендә, Биектау авыл җирлегенең торак пунктларында 2023 елның 23-24 июнендә уздырылган гавами тыңлаулар бәяләмәсе нигезендә, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Кушымтада бирелгән Биектау муниципаль районы Советының 2022 елның 31 гыйнварындагы 141 номерлы карары (19.09.2022 № 205, 29.06.2023 № 307 карарлары редакциясендә) белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Биектау авыл җирлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында http://vysokaya-gora.tatarstan.ru, һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).

3. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан (халыкка җиткергәннән) соң үз көченә керә.

Совет рәисе,
муниципаль район Башлыгы Р.Ф.Хисамутдинов

Кушымта

Биектау муниципаль
районы Советының
2023 елның 29 сентябрендәге
324 номерлы карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БИЕКТАУ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 том

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ АҢА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ
(ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ)

2023 ел

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына керә:

Кереш

1. Түбәндәге составта текст өлеше:

- 1 том. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе;
- 2 том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2.Түбәндәге составта график өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар
- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ ... 5
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ 6
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр ... 6
1 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләре, аларның билгеләнеше составы ... 6
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы ... 7
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренең үз көченә керүе ... 7
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык ... 7
II. БҮЛЕК. Җирле үзидарә органнары тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр ... 8
5 статья. Җирле үзидарә органнарының вәкаләтләре ... 8
6 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе ... 9
7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга карый торган гомуми нигезләмәләр ... 9
8 статья. Территориаль зоналар ... 10
9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану .... **Ошибка! Закладка не определена.**
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр ... 13
10 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе ... **Ошибка! Закладка не определена.**
11 статья. Җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе ... **Ошибка! Закладка не определена.**
12 статья. Капиталь төзелеш объектларының рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга, рөхсәт бирү тәртибе ... **Ошибка! Закладка не определена.**
IV БҮЛЕК. Җирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү турында нигезләмәләр ... 15
13 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр ... **Ошибка! Закладка не определена.**
14 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре ... **Ошибка! Закладка не определена.**
V БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр ... 220
15 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр ... 21
16 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре ... 21
17 статья. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар ... 22
18 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар ... **Ошибка! Закладка не определена.**
VI БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр ... 22
19 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе **Ошибка! Закладка не определена.**
VII БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр ... 26
20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертү ... **Ошибка! Закладка не определена.**

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдәләр) - 2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2001 елның 25 октябрендәге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Җир кодексы, 2006 елның 04 декабрендәге 200-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Урман кодексы, 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Су кодексы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәэмин итү турында» 2006 елның 03 июнендәге 363 номерлы карары, «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә «Татарстан Республикасы пространство мәгълүматлары фонды» дәүләт бюджет учреждениесе тарафыннан эшләнгән шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районы һәм «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актларының, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенең төп юнәлешләрен билгели торган башка документларның нигезләмәләре исәпкә алына.

Әлеге Кагыйдәләр гамәлдәге законнар, җирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары нигезендә территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану тәртибен һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне саклау, физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү өчен шартлар тудыру максатында, шулай ук инвестицияләр җәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтиҗәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән рациональ файдалану шартларын тудыралар.

I КИСӘК. ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен кертү нигезләмәләре, билгеләнеше һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре җирле үзидарә органының норматив хокукый акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба - муниципаль берәмлек, җирлек) җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәге максатларда эшләнде:

1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;

2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр җәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның иң нәтиҗәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кергәнче билгеләнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрендәге 184-ФЗ номерлы «Техник җайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

«Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары.

4. Әлеге Кагыйдәләр составынатүбәндәне документлар керә:

Текст өлеше:

- Кереш
- 1 том. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм үзгәрешләр кертү тәртибе;
- 2 том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

График өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;
- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымта:

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен көйләүче яисә контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәҗбүри.

2 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклыгы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертеп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнарына ачык була.

2. Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәэмин итәләр:

- әлеге Кагыйдәләрне җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка җиткерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

- территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләрне урнаштыру;

- җирдән файдалану һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

- физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчермәләрен һәм җирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым җир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорату буенча бирелә. Күрсәтелгән хезмәтләрнең бәясе Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

3 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең үз көченә керүе

Әлеге Кагыйдәләр җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

4 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык

Әлеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Җирле үзидарә органнары тарафыннан җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу турында нигезләмәләр.

5 статья. Җирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләре «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарәсенең вәкиллекле органы (алга таба – җирлек Советы) җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

- җирлекнең шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларын раслау.

3. «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең җирле үзидарә башкарма органының (алга таба - җирлек Башкарма комитетының) җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

- территорияне планлаштыру документларын әзерләүне һәм раслауны тәэмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- җирлекне шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларын әзерләүне тәэмин итү.

4. Биектау муниципаль районының җирле үзидарәсенең вәкиллекле органы (алга таба - муниципаль район Советы) җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- муниципаль районның шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларын раслау.

5. Биектау муниципаль районының җирле үзидарәсе башкарма органының (алга таба - муниципаль район Башкарма комитеты) җирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяҗлар өчен муниципаль район чикләрендә җир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

- төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

- капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү;

- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан җир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) хәбәрнамәләр җибәрү;

- муниципаль ихтыяҗлар өчен җирләрне резервлау һәм җирлек чикләрендә җир кишәрлекләрен тартып алу;

- җирлек чикләрендә муниципаль җир контролен гамәлгә ашыру;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы җимерү турында карар йә үз белдеге белән төзелгән корылманы җимерү яисә аны гражданнар законнарында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы җимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү.

6 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесе карары нигезендә Кагыйдәләр проектын әзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максатында төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, җирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- әлеге Кагыйдәләрне әзерләүне оештыру;

- Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданнарның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

- Кагыйдәләр проекты, җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында мәсьәләләр, капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү;

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмәләр әзерләү, тәкъдимнәр әзерләү һәм аларны җирлек Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрү;

- Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм җирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне тормышка ашыру өчен тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

7 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга караган гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән җирле үзидарә органнарының җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган җир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми.

4. Җир кишәрлекләреннән яисә капиталь төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыклары һәм иң чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый җир участокларын һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Рөхсәт ителгән файдалану төрләре яисә чикле параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин

8 статья. Территориаль зоналар

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләгәндә, территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- җир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

- җирлекнең генераль планы, муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;

- барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге җирдән файдалануны;

- төрле категориядәге җирләрнең чикләренең планлаштырылган үзгәрешләрен;

- аралаш җир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

- мәдәни мирас объектларының сак зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә ала:

- капма-каршы юнәлешләрнең транспорт агымнарын аерып торучы магистральләр, урамнар, машина юллары линияләре;

- кызыл сызыклар;

- җир кишәрлекләре чикләре;

- муниципаль берәмлек чикләрендә торак пунктлары чикләре;

- муниципаль берәмлекләр чикләре, шул исәптән Мәскәү һәм Санкт-Петербургның федераль әһәмияттәге шәһәрләренең шәһәр эчендәге территорияләре чикләре

- табигать объектларының табигый чикләре;

- башка чикләр.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр җир кишәрлегенең бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре җир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган җир кишәрлегеннән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

9 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук җир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталь төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк җир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

- муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территориаль зоналар төрләрен;

- мәдәни мирас объектларын, шнулай ук аеруча саклануч табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

- җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

- капиталь төзелеш объектларының архитектур-шәһәр төзелеше күренеше;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

- территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына тигез дәрәҗәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге җир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары куелган;

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи җирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дәвалау-савыктыру урыннары җирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

- урман фонды җирләре;

- өслек сулары белән капланган җирләр;

- запас җирләр;

- махсус саклланучы табигать территорияләре җирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар җирләреннән тыш);

- авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре;

- махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә җирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Махсус икътисадый зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән файдалану махсус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды җирләре составындагы җирләр яки җир кишәрлекләрен, махсус саклланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану тиешле урман хуҗалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус саклланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә, махсус саклланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

10 статья. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле җир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өземтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, әгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәҗәгать итә;

хокук иясе җирле үзидарә органнарына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибендә җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр җибәрү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

11 статья. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гариза җибәрә.

2. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Биектау муниципаль районында гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла торган гавами тыңлауларда аларга карата рөхсәт соратып алына торган җир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты урнашкан территориаль зона чикләрендә яшәүче гражданнар катнашында фикер алышынырга тиеш. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар шундый тискәре йогынты куркынычына дучар булган җир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында уздырыла.

3. Комиссия әлеге рөхсәт соратып алына торган җир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган җир кишәрлекләреннән хокук ияләренә, аңа карата әлеге рөхсәт соратып алына торган җир кишәрлеге белән уртак чикләре булган җир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь төзелеш объектларының хокук ияләренә, һәм аңа карата әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталь төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында хәбәрләр җибәрә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның РФ ГрК 39 ст. 4 өл.) шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң җиде эш көненнән дә соңга калмыйча җибәрелә.

4. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә әлеге сорауга кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

5. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турындагы бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль районның һәм (яисә) җирлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

6. Җәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны уздыру срогы, аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый. РФ ГрК 39 ст. 7 өл.

7. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

8. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

10. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төре Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә Шәһәр төзелеше регламентына кертелгән очракта, шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә дәгъва белдерергә хокуклы.

12 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән җир кишәрлекләренең минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган җир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

1.1. Әгәр мондый тайпылыш рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рөхсәт сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрга бер мәртәбә үзгәртү, реконструкцияләү максатларында ун проценттан артмаска тиеш.

2. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым җир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклеге һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларының архитектур чишелешләренә таләпләр өлешендә капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылу рөхсәт ителми.

3. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт алу белән кызыксынучы зат Комиссиягә мондый рөхсәт алу турында гариза җибәрә.

Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелергә мөмкин.

4. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты мондый рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексындагы һәм әлеге бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяның 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, җәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә нигезендә, капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия унбиш эш көне эчендә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирү турында яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль район Башкарма комитеты җитәкчесенә җибәрә.

6. Әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә җирлек Башкарма комитеты җитәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән җиде көн эчендә рөхсәт бирү турында, рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик

параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә җирле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында җирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан җир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне җимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлеге хәбәрнамәне карау нәтиҗәләре буенча җирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенең башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган җирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле корылманы җимерү турындагы дәгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр җибәрелгән очраклардан тыш.

8. Физик яисә юридик зат капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рөхсәт яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

9. Әгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирүгә юл куелмый.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын җирле үзидарә органнары тарафыннан әзерләү турында нигезләмәләр

13 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, җир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру документларын әзерләү, территориаль планлаштыру документлары, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре нигезендә (линия объектларын урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын әзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплексы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплексы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплексы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр җыентыклары таләпләре нигезендә; Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының инженерлык тикшеренүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Чикләрендә территорияне комплексы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралмаган территориягә карата капиталь төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү таләп ителми, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән очраклар керми.

Капиталь төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очракларда мәҗбүри:

- федераль, региональ яисә җирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен җир кишәрлекләрен тартып алу кирәк;
- кызыл линияләрне урнаштыру, үзгәртү яисә гамәлдән чыгару кирәк;
- җир законнары нигезендә җир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, җир кишәрлекләре төзергә кирәк;
- капиталь төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капиталь төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капиталь төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);
- линия объектын төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырыла торган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге җир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линия объектын төзү, реконструкцияләү өчен территорияне планлаштыру документларын әзерләү таләп ителмәгән башка очраклар билгеләнергә мөмкин;
- линия объекты булмаган капиталь төзелеш объектын махсус сакланучы табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды җирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен кирәкле булган капиталь төзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла
- территорияне комплексы үстерү планлаштырыла;
- «Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларын өлешле төзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын җәлеп итеп, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзү планлаштырыла».

3. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән Җирдән

файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (яисә) территорияләрне территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, җирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү һәм раслау, шулай ук территорияне планлаштыру документларын әзерләү үзенчәлекләре җирлек территориясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 45, 46 статьялары, Биектау муниципаль районы Уставы, «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

14 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:
- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне межалау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектын әзерләү планировка структурасы элементларын аерып чыгару, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен билгеләү, капиталь төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне межалау проектын әзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементы чикләрендә урнашкан территориягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә җирләрдән файдалану һәм (яисә) төзелеш алып бару кагыйдәләренең, җирлекнең, шәһәр округының генераль планы нигезендә функциональ зонаның, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территориянең генераль планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне межалау проектын әзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:
- төзелә торган һәм үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;
- чикләрендә яңа капиталь төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясе чикләрендә урнашкан җир кишәрлеге барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәрүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплексы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шартта.

5. Территорияне межалау проекты расланырга тиешле төп өлештән һәм әлеге проектны нигезләү материалларыннан гыйбарәт.

6. Территорияне межалау проектларын әзерләү, территорияне планлаштыру документларын әзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженерлык эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженерлык эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне межалау проектын әзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын әзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтиҗәләрен аларны үтәү көненнән алып биштән артык булмаган ел дәвамында файдалану рөхсәт ителә.

7. Территорияне межалау проектын әзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен шәһәр төзелеше регламентлары һәм җир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, Кагыйдәләр җыентыклары нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Территорияне межалау проектын эшләү чикләренә карата гамәлгә ашырылган очракта, чикләрендә әлеге схемада каралган җир кишәрлекләре яисә җир кишәрлекләре урнаштыру схемасының расланган схемасы нигезендә җир кишәрлекләре төзү каралган территориянең кадастр планында җир кишәрлекләре чикләренең урнашу урыны шушы территорияне межалау проектында күрсәтелгән җир кишәрлекләре чикләренең урнашу урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи җирлек территориясенә карата әзерләнгән территорияне межалау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау турындагы законнарда аларның сакланышын тәэмин итү планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекты белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территорияне межалау проектын аерым документ рәвешендә әзерләгәндә, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми, моңа территорияне комплексы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә

ашыру күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан җир кишәрлеген төзүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле территорияне межалау проектын әзерләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару очрагы керми, мондый билгеләмәләр, кызыл сызыкларны үзгәртү гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән.

11. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, әзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

15 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр

1. Җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары хокук ияләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Җирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча җәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;
- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан тыш территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межалау проектлары;
- җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;
- рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Җәмәгать фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге халкына җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының җәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертеп, иҗтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләрен бастырып чыгаруны (халыкка җиткерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Җәмәгать фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

16 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты яисә аларга үзгәрешләр кертү проектлары буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар Кагыйдәләр проектын әзерләү Комиссиясе тарафыннан муниципаль берәмлек Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдәләр проекты буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар дәвамлылыгы мондый проект басылып чыккан көннән алып бер айдан ким һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр кертү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр әзерләнгән очракта, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территория зонасы чикләрендә уздырыла. Бу очракларда җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдәләрне аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китергән очракта, шулай ук 20 статьядагы 2 өлешнең г – е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү очрагында, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең элек билгеләнгән чик параметрларын үзгәртмичә бер мәртәбә үзгәртелгән очракта һәм (яисә) капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән бер яки берничә чик параметры ун проценттан артык булмаганча бер мәртәбә үзгәртелгәндә, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

17 статья. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты җәмәгать фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Җир кишәрлеген яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы янаган җир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсәт ителгән төргә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр җибәрә:

- әлеге рөхсәт соратып алына торган җир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган җир кишәрлекләре хокук ияләренә;

- әлеге рөхсәт соратып алына торган җир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган җир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь төзелеш объектларының хокук ияләренә;

- әлеге рөхсәт соратып алына торган капиталь төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң җиде эш көненнән дә соңга калмыйча җибәрелә.

5. Җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән көннән алып муниципаль берәмлек Уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча җәмәгать фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

7. Җир кишәрлегеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча җәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

18 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр

төзелеше кодексының 40 статьясы һәм әлеге Кагыйдәләрнең 12 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турында карар проекты мондый рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән алып унбиш эш көне эчендә әзерләнә һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган җәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясындагы 1.1 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, каралырга тиеш. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча иҗтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

Җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча җәмәгать фикер алышуларны оештыру һәм үткәрү белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Җирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

19 статья. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 һәм 32 статьяларында каралган тәртиптә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 33 статьясында билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

2. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең җирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтиҗәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәҗбүри булган Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә рөхсәт ителгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләү очракларын бетерү турында күрсәтмә керүе;

2) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

3) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырылган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны турындагы белешмәләрнең күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

4) шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан, Бердәм дәүләт реестрындагы күчемсез мөлкәтнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчемсез мөлкәт объектларыннан файдалануның чикләүләре федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге истәлекле урыннар җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану чикләүләренең туры килмәве;

5) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи җирлек территориясен билгеләү, үзгәртү;

6) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителү

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә җибәрелә:

1) федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

2) Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

3) Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре муниципаль районның җирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Биектау муниципаль районының җирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) җирлекнең тиешле территориясендә җирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда җирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очракларда Биектау авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану нәтиҗәсендә җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары нәтиҗәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, җир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хакы кими, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда;

6) Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте кабул иткән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә юридик зат;

7) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы, Биектау авыл җирлегенең җирле үзидарә органы тарафыннан, Татарстан Республикасы тарафыннан билгеләнгән һәм Татарстан Республикасы, Биектау авыл җирлегенең җирле администрация башлыгы тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан, яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында аның белән территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат тарафыннан.

3.1. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә җирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектларын территориаль планлаштыру документларында каралган (линия объектларыннан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәэмин ителмәгән очракта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле җирле үзидарә органы вәкаләтле затка Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә күрсәтелгән объектларны урнаштыру максатында үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллый.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каралган очракта, вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итә.

3.3. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каралган очракларда җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү максатларында, шулай ук капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең элек билгеләнгән иң чик параметрлары үзгәртелмичә конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, һәм (яисә) капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр ун процентлан артмаган күләмдә үзгәртелгән очракта, җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрү, җирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проектны кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каралган Комиссиянең бәяләмәсен әзерләү таләп ителми;

3.4. Территорияне комплекслы үстерү турындагы карарны гамәлгә ашыру максатларында җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү мондый урыннар ачыкланган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта җәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

4. Комиссия җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында тәкъдимнәр кергән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу хакында тәкъдимнәр кертелгән булырга тиеш, һәм бу бәяләмәне Башкарма комитет җитәкчесенә җибәрә.

4.1. Әлеге кагыйдәләрне аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан җирдән файдалану һәм

төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы проект комиссия тарафыннан каралырга тиеш түгел.

5. «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы, комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәреш кертү турында проектны әзерләү хакында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, әлеге кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу хакында карар кабул итә һәм мөрәҗәгать итүчеләргә мондый карарның күчермәсен җибәрә.

6. «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмә кергәннән соң җирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә җирле үзидарә органыннан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында җирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан җир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне җимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлеге хәбәрнамәне карау нәтиҗәләре буенча җирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенең башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган җирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле корылманы җимерү турындагы дәгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр җибәрелгән очраклардан тыш.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган очракларда мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны, территорияләре чикләрен билгеләүгә вәкаләтле федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимиятенең башкарма органы яисә җирле үзидарә органы вәкаләтле затка җирләрдән файдалану һәм территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен аерып алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү турындагы таләпне җибәрә.

9. Әлеге статьясның 8 өлешендә каралган таләп кергән очракта, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның гамәлдә булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган җирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен нигезләрне ачыкланган көннән алып, вәкаләтле зат, мондый таләп нигезендә аларны төгәлләштерү юлы белән, җирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне тәэмин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

10. Территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен чагылдыру, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү максатларында әлеге статьяның 9 өлеше нигезендә җирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен төгәлләштерү чоры әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кергән көннән алып, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында йә җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә

үзгәрешләр кертү өчен әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында каралган нигезләмәләр ачыкланган көннән алып алты айдан артмаска тиеш.

VII БҮЛЕК. Җирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен җайга салу турында нигезләмәләр

20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертү

1. Территориаль зоналар чикләре турында күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына белешмәләр кертү кагыйдәләре "Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында" 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән чикләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган җир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдә хаталарны исәпкә алып билгеләнгән территориаль зоналар билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БИЕКТАУ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 том

ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ
(ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ)

2023 ел

ҖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ДОКУМЕНТЛАРЫНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенең Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре документлары составына керә:

Кереш

1. Түбәндәге составта текст өлеше:

- Кереш;
- 1 том. Җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе;
- 2 том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2.Түбәндәге составта график өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар
- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

II БҮЛЕК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ 31
VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары ……………………………...31
21 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориаль зоналар …………...32
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре ………………………………………………………..**Ошибка! Закладка не определена.**
23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр …………………………...**Ошибка! Закладка не определена.**
III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ ……………………………...37
IX БҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары ………………………………………………..37
24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы ………………………………………..37
25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары …………………...**Ошибка! Закладка не определена.**
25.1 Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрдәре ………………………………………..**Ошибка! Закладка не определена.**
25.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) …………...40
25.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) …………...45
25.4. Уртача катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж3) …...49
25.5. Күпкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж4) …………...52
25.6. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД) ………………………………………………………………………………………………54
25.7. Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т) …………...58
25.8. Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (И) …………...59
25.9. III класслы хәвефлелектәге җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2) ………………………………………………………………………60
25.10. IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты ……………………………………………………………………………62
25.11. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС) …..64
25.12. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше (СХ2)..…66
25.13. Авыл хуҗалыгы файдалануындагы зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (СХ3) …..**Ошибка! Закладка не определена.**
25.14. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4).70
25.15. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2) …………...71
25.16. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) …………...72
26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр …...73
27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр …………………..**Ошибка! Закладка не определена.**
28 статья. Җирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре ………….**Ошибка! Закладка не определена.**
X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр …………………………………………………………………………… …..77
29 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр …..**Ошибка! Закладка не определена.**
29.1. Гомуми нигезләмәләр ………………………………………………………………**Ошибка! Закладка не определена.**
29.2. Су белән тәэмин итү чыганакларын саклауның санитар зоналары …………………..**Ошибка! Закладка не определена.**
29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары …………………..**Ошибка! Закладка не определена.**
29.4. Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналары

……………………………….**Ошибка! Закладка не определена.**
29.5. Элемтә линияләре һәм корылмаларының сак зоналары
……………………………….**Ошибка! Закладка не определена.**
29.6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары
……………………………………………….**Ошибка! Закладка не определена.**
29.7. Сак зоналары һәм магистраль торбаүткәргечләргә кадәр минималь ераклыктагы зоналар
………………………………………………………………………………………**О шибка! Закладка не определена.**
29.8. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары
…………...**Ошибка! Закладка не определена.**
29.9. Аэродром яны территориясе
…………………………………………………………………**Ошибка! Закладка не определена.**
29.10. Предприятиеләр, корылмалар һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары …...88
30 статья. Махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү ………………………………..89
31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү ……………………………………...91
XI БҮЛЕК. Территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен территориаль мөмкин булган максималь күләменең исәп-хисап күрсәткечләре
……………………………………………………………………………**Ошибка! Закладка не определена.**

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

21 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре сурәтләнгән - территориаль зона төре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 8 статьясындагы 1 Томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнде.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән территориаль зоналарның һәр төре өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрнең билгеләнгән барлык территориаль зоналарына карата гамәлдә була.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территориаль зона төре индексы	Территориаль зона төре исеме
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1)
Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2)
Ж3	Уртача катлы торак төзелеше зонасы (Ж3)
Ж4	Күп катлы торак төзелеше зонасы (Ж4)
ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД)
Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т)
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И)
П2	III классլы куркыныч җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2)
П3	IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П3)
КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС)
СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2)
СХ3	Авыл хуҗалыгы файдалануы зонасы (СХ3)

СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4)
Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2)
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1)

Әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә индексын билгеләү өчен куллану бертөрле мәгънәгә ия.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк җәяләр эчендә төзелгән территориаль зона төре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территориаль зона төре исеменнән тора.

Территория зонасы индексы территориаль зона төренең индексына туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территориаль zona исеме	Зона урнашкан урын
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Биектау ав.
1-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №1-2	Биектау ав.
1-3	Ж3	Уртача катлы торак төзелеше зонасы (Ж3) №1-3	Биектау ав.
1-4	Ж4	Күп катлы торак төзелеше зонасы (Ж4) №1-4	Биектау ав.
1-5	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №1-5	Биектау ав.
1-5.1	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №1-5.1	Биектау ав.
1-6	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №1-6	Биектау ав.
1-7	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №1-7	Биектау ав.
1-8	П2	III класслы куркыныч җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П2) №1-8	Биектау ав.
1-9	П3	IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зонасы	Биектау ав.
1-10	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС) №1-10	Биектау ав.
1-11	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №1-11	Биектау ав.
1-12	Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2) №1-12	Биектау ав.
1-13	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №1-13	Биектау ав.
1-14	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-14	Биектау ав.
1-15	Ж3	Уртача катлы торак төзелеше зонасы (Ж3) №1-15	Биектау ав.
1-16	ОД	Многофункциональная общественно-деловая зона (ОД) №1-16	Биектау ав.
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Пановка ав.
2-2	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №2-2	Пановка ав.
2-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №2-3	Пановка ав.
2-4	Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2) №2-4	Пановка ав.
3-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Пермяк ав.
3-2	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №3-2	Пермяк ав.
3-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №3-3	Пермяк ав.
4-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1	Калинино ав.
4-1.1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1.1	Калинино ав.
4-2	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш	Калинино ав.

		зонасы (ОД) №4-2	
4-2.1	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №4-2.1	Калинино ав.
4-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №4-3	Калинино ав.
4-4	Р2	Рекреацион билгеләнеш зонасы (Р2) №4-4	Калинино ав.
4-5	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №4-5	Калинино ав.
5-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №5-1	Келәтле ав.
5-2	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №5-2	Келәтле ав.
5-3	И	Зона объектов инженерной инфраструктуры (И) №5-3	Келәтле ав.
6-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №6-1	Эстачи ав.
6-2	Ж3	Уртача катлы торак төзелеше зонасы (Ж3) №6-2	Эстачи ав.
6-3	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №6-3	Эстачи ав.
6-4	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №6-4	Эстачи ав.
6-5	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №6-5	Эстачи ав.
6-6	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №6-6	Эстачи ав.
7-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №7-1	Инеш п.
7-2	Ж2	Аз катлы торак төзелеше зонасы (Ж2) №7-2	Инеш п.
7-3	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №7-3	Инеш п.
7-4	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №7-4	Инеш п.
8-1	ОД	Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зонасы (ОД) №8-1	Биектау АҖ
8-2	Т	Транспорт инфраструктурасы зонасы (Т) №8-2	Биектау АҖ
8-3	И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы (И) №8-3	Биектау АҖ
8-4	П3	IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зонасы (П3) №8-4	Биектау АҖ
8-5	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС) №8-5	Биектау АҖ
8-6	СХ2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) №8-6	Биектау АҖ
8-7	СХ3	Авыл хуҗалыгы файдалануы зонасы (СХ3) №8-7	Биектау АҖ
8-8	СХ4	Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зонасы (СХ4) №8-8	Биектау АҖ
8-9	СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы (СН1) №8-9	Биектау АҖ
8-10	КС	Коммуналь-склад объектлары зонасы (КС) №8-10	Биектау АҖ

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә номерын куллану бертигез әһәмиятле.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре бер яки аннан да күбрәк чикләр контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территориаль зона номеры булган территориаль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территориаль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс булган территориаль зоналарның чикләре, әмма территориаль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территориаль зоналарга керә.

5. Мәҗбүри тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән территориаль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук күрсәтелде:

-шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр;

- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр;

- барлык җир кишәрлегенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә җирләрдән (җир кишәрлегеннән яисә аның өлешеннән) фактта яисә планлаштырып файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән җирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр

Индексы	Исеме
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән җир кишәрлекләре
ТОП	Гомуми файдалану территорияләре
ОКН	Мәдәни мирас объектлары территориясе

2) Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләр

Индексы	Исеме
ЛФ	Урман фонды җирләре
ВО	Җир өсте сулары белән капланган җирләр
СХ	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре
ООПТ	Махсус сакланылучы табигать территорияләре җирләре

3) Җирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре:

Индексы	Исеме
Ж1-Ф	Ж1 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
Ж3-Ф	Ж3 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
ОД-Ф	ОД зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
И-Ф	И зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
П3-Ф	П3 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
СХ2-Ф	СХ2 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
СХ3-Ф	СХ3 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
СХ4-Ф	СХ4 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
СН1-Ф	СН1 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
Ж1-П	Ж1 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
Ж2-П	Ж2 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
Ж3-П	Ж3 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
ОД-П	ОД зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе
Р2-П	Р2 зона регламенты нигезендә җирләрдән факттагы файдалану территориясе

Күрсәтелгән җирләр һәм территорияләр территориаль зоналар булып тормый, әлеге җирләр һәм территорияләр чикләре турында белешмәләр әзерләнми һәм күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәҗбүри тәртиптә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр билгеләнә, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта. Мондый территорияләрнең чикләре бер яисә берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмады, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәде.

22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырыла, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

2. Әлеге Томның 29 статьясының 29.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленәләр: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырылган, ориентир.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентир зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якынча чикләре җирлекнең генераль планны нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан җир кишәрлекләре хокук ияләре мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булуын суд тәртибендә дәгъваларга хокуклы.

2. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары, аларның характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимына туры килми торган җир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми дип санала.

3. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның, тарихи җирлекләр территорияләре чикләренең урыны чагылдырыла.

23 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәҗбүри кушымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвирламасы, Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрын алып бару өчен кулланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характерлы нокталарының координаталары исемлеге булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр тора.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә җирлекнең җирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасын әзерләргә хокуклы. Әлеге Кагыйдәләр проектын эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвирламасы әзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр рәвешендә бирелгән:

1) Дәүләт теркәве, кадастр, һәм картография федераль хезмәтенең 2022 елның 26 июлендәге П/0292 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус саклана торган табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре урнашу урынының график тасвирламасы формасын, торак пунктлар, территориаль зоналар урынының текстлы тасвирламасы формасын, торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус саклана торган табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның характерлы нокталары координаталарын билгеләүнең төгәллегенә, торак пунктлар, территориаль зоналар, махсус саклана торган табигать территорияләре, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре турында белешмәләрне үз эченә алган электрон документ форматына таләпләрне билгеләү турында» нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән җирлекнең территориаль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;

2) территориаль зоналар чикләре турында белешмәләрне Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертү өчен кирәкле XML форматындагы электрон документлар рәвешендә.

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ
IXБҮЛЕК. Шәһәр төзелеше регламентлары

24 статья. Шәһәр төзелеше регламенты составы

1. Җир кишәрлекләре өслегендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капиталь төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк Шәһәр төзелеше регламентында җир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

1) территориаль зона чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

3) генераль план белән билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларны планлаштырылган үстерүнең характеристикаларын;

4) территориаль зоналар төрләрен;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы җир кишәрлекләренә кагылмый:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм җайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары биләгән;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи торак пунктлар, истәлекле урыннар, дәвалау-сәламәтләндерү җирләре һәм курортлар, территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зоналар территорияләренә карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды җирләре, җир өсте сулары белән капланган җирләр, запас җирләр, аеруча саклана торган табигый территорияләр (дәвалау-сәламәтләндерү җирләре һәм курортлардан тыш), авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре, махсус икътисади зоналар һәм алгарышлы үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре өчен билгеләнми.

7. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренә һәм капиталь төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

2.1) капиталь төзелеш объектларының архитектур-шәһәр төзелеше күренешенә таләпләр;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр;

4) территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган территориаль зона чикләрендә шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән очракта, территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәпләнгән күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның халык өчен

территориаль керү мөмкинлегенең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәпләнгән күрсәткечләре.

8. Җир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән куллануның төп төрләрен билгеләү шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән һәр территориаль зонага карата мәҗбүри булып тора.

9. Җир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм шартлы рөхсәт ителгән җир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын куллануга карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән ярдәмче төрне төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына куллану рөхсәт ителми.

10. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен башка төр файдалануга үзгәртү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламентына ярашлы рәвештә башкарыла.

11. Дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан хокук ияләре тарафыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре өстәмә рөхсәтсез һәм килешмичә мөстәкыйль сайлана.

12. Җир кишәрлеген яки капиталь төзелеш объектын шартлы рәвештә файдалануга рөхсәт бирү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясына ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

13. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җирләрдә урнашкан җир участокларыннан һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый куллануның башка төренә үзгәртү турында карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

14. Линияле объектларны (федераль һәм региональ әһәмияткә ия гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

15. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Росреестрның 10.11.2020 № П/0412 “Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында” (алга таба - Классификатор) боерыгы белән билгеләнә. Күрсәтелгән классификатор рөхсәт ителгән файдалану төрләре атамаларын, аларның кодларын (санлы билгеләре) һәм җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауны үз эченә ала. Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең текстлы исеме һәм аның коды (санлы билгеләнеше) бертөрле мәгънәгә ия.

16. Җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары үз эченә ала:

1) җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның чик саны һәм биналарның, корылмаларның чик биеклеге;

3) җир кишәрлеге чикләрендә төзелеш алып баруның максималь проценты, ул җир кишәрлегенең бөтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәте буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрне, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр.

17. Җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария

кагыйдәләре тарафыннан иң чик параметрларга карата катгыйрак таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

18. Җир кишәрлегенең минималь күләменә (мәйданына) чикләүләр бер хокук иясе карамагындагы бер үк төрле рөхсәт ителгән файдалану төре булган катнаш җир кишәрлекләренә кагылмый.

19. Катларның чик саны бинаның җир өстендәге барлык катларын, мансардны да кертеп, шулай ук цоколь катны, әгәр цоколь катның каплам өсте планлаштыровка билгесе дәрәҗәсеннән кимендә 2 метрга югарырак күтәрелсә, үз эченә ала.

19.1. Классификаторның 6.8 коды белән рөхсәт ителгән куллану төре өчен корылмаларның (антенна-мачта) иң чик биеклеге билгеләнергә тиеш түгел.

20. Җир кишәрлеген төзүнең максималь проценты җир кишәрлегендә урнашкан барлык биналарның һәм корылмаларның мәйданын, яссылыклы корылмалардан һәм җир кишәрлеге өслегендәге (объектның җир асты өлеше) капиталь төзелеш объектларыннан тыш, исәпкә ала.

21. Территориаль зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бертөсле төрләре булган, әмма җир кишәрлекләренең төрле чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре белән һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләү иң чик параметрлары белән һәм мондый күләмнәр һәм параметрларның катнашмалары булган ярдәмче зоналар билгеләнергә мөмкин.

25 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр төренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр төренең шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче әлеге төрдәге барлык билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

25.1. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рөхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр урынына билгеләргә ярамый.

Җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре, шулай ук рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өчен җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рөхсәт ителгән төре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрне Классификаторда тасвирлау нигезендә конкрет төп яки шартлы рөхсәт ителгән төр өчен рөхсәт ителгән ярдәмче төрләре күрсәтелми.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре; файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп яки шартлы рөхсәт ителгән төрләре кодлары, һәм ярдәмче төрләр өчен капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре коды	Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төре исеме	Файдалануның ярдәмче төре билгеләнә торган төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләре кодлары	Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары	
			катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты

1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнми	билгеләнми
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнми	билгеләнми
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнми
1.20	Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1кат, 4.5 м	20%
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	1.7-1.18; 2.1.1; 2.4-2.5; 2.7.1	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	3.5.2; 6.12	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	3.6.2	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	1.8; 1.9; 1.10; 1.11	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	3.4.1; 3.4.2; 3.10.1; 4.8.1; 5.2.1; 6.4; 6.9; 7.6; 9.2.1; 12.1	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	4.3; 4.4; 4.7; 4.8.1; 5.2.1; 7.6; 9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	3.1; 3.1.2; 3.4.2; 3.8; 3.8.1; 3.9.2; 3.9.3; 4.1; 4.8.1	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	4.9; 4.9.1.1; 4.9.1.4	2 кат 10 метр	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләрне ремонтлау	4.9.1.1; 4.9.1.3	2 кат 10 метр	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү мәйданчыклары	3.6.2; 5.2.1; 9.2.1	0	билгеләнми
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	3.6.2; 5.2.1; 9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеләнми	билгеләнми

25.2. Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Индивидуаль торак төзелеше зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Индивидуаль торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен билгеләнгән йорт яны җир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортларны;
- блокланган торак йортларны;

- аз катлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләрен төзегәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш;.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары өчен индивидуаль гаражларны урам (юл йөрү) ягыннан җир кишәрлеге чигендә урнаштыру рөхсәт ителә.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыек түбә очына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны кабул итәргә кирәк:

- участок чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) –5 метрдан ким булмаган;

- кишәрлек чикләреннән алып хуҗалык корылмаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) - кимендә 5 метр;

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;
- автомобиль кую мәйданчыкларыннан - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хуҗалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Коймаларның максималь биеклеге 2.1, 2.2кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен инсоляцияне исәпкә алып – 2,0 м, 2.1.1, 2.3 - кодлары белән – 1.5 м.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре	**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**

Коды	Исеме	җир кишәрлеге күләме, кв.м	катларның саны/ төзелешнең биеклеге	төзелешнең максималь проценты	җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/15 м	40,5 %	5/3
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат/15 м	40 %	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 1250	3 кат/15 м	55 %	5/3
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шщгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.5	Бакчачылык	мин. – билгеләнми макс. – 2500	0/0	0 %	билгеләнми
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 1500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75%	5 /3
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчә бакчачылыгы алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	0/0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.3. Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2)

Аз катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Аз катлы торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- аз катлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп);
- блокланган торак йортларны.

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләрен төзегәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыек түбә очына кадәр 4,5 м.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны кабул итәргә кирәк:

- участок чиголеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) –5 метрдан ким булмаган;
- кишәрлек чикләреннән алып хуҗалык корылмаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам ягыннан (йөрү юлы) - 2.3 коды өчен кимендә 5 метр;
- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;
- автомобиль кую мәйданчыкларыннан - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хуҗалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең макси маль проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 1500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75 %	5/3
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 1250	3 кат/15 м	55 %	5/3
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.5	Бакчачылык	мин. – билгеләнми макс. – 2500	0/0	0 %	билгеләнми
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат /15 м	40,5%	5 /3
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт яны кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат /15 м	40 %	
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	мин. – 2000 макс. –	8 кат / билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

		билгеләнми			
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ бинарлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчә бакчачылыгы алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	0/0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.4. Уртача катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ЖЗ)

Уртача катлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (ЖЗ) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ЖЗ индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Аз катлы торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- уртача катлы торак йортларны (5 тән 8 катка кадәр);
- аз катлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылык алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Уртача һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;
- автомобиль кую мәйданчыкларыннан - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хуҗалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Коймаларның максималь биеклеге 2.1, 2.2 кодлы рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен– 2,0 м, 2.1.1, 2.3 - код белән – 1.5 м.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең макси маль проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 1500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75 %	5/3
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	мин. – 2000 макс. – билгеләнми	8 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/ 4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.2	Вәкиллекле эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	төзекләндерү				
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	мин. – 500 макс. – билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.5. Күпкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж4)

Күпкатлы торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж4) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж4 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күпкатлы торак төзелеше зоналары түбәндәгеләрне урнаштыру өчен билгеләнгән:

- күпкатлы торак төзелешен (биек төзелеш);
- уртача катлы торак төзелешен (5 тән 8 катка кадәр)
- аз катлы күпфатирлы торак йортларны (дүрт катка кадәр, мансардны да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, өстәп төзелгән яисә кушып төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, культ биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаган объектларны урнаштыру рөхсәт ителә.

Уртача һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;
- өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;
- автомобиль кую мәйданчыкларыннан - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хуҗалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, барлык ярдәмче корылмаларны урамнар ягыннан урнаштыру рөхсәт ителми.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	билгеләнми	билгеләнми
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	билгеләнми	8 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/ 4.5 м	билгеләнми	билгеләнми

3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор поликлина хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/ билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.2	Вәкиллекле эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	йортлары				
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән җир кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- җир кишәрлеге хосусый милектәге җир кишәрлеген һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җир һәм (яисә) җир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган җир кишәрлеген җирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмаганда төзелү, аның мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә;

- җир кишәрлеге ике һәм аннан да күбрәк җир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән барлыкка килсә;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган җир кишәрлеге барлыкка килү һәм мәйданы җир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган җир кишәрлеген төзү мөмкинлеге булмаганда.

25.6. Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД)

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле төзелеш зоналары шәһәр төзелеше регламенты (ОД) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле иҗтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, җәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешле, эшкуарлык эшчәнлеге объектлары, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары объектлары, автомобиль транспорты стоянкалары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге

объектлар, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Иҗтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капиталь төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелешнең торак йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, җир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

2.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре булган җир кишәрлекләрен төзегәндә (шул исәптән, бүлү яки бүлеп бирү юлы белән), урам фронты (узу юлы) буйлап җир кишәрлегенең минималь киңлеге 12 метрдан да ким булмаска тиеш.

2.1, 2.1.1, 2.2, 2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен катларның иң чик саны һәм иң чик биеклеге төп биналарга, төзелмәләргә һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмче корылмаларның максималь биеклеге - яссы түбә башына кадәр 3,5 м, кыек түбә очына кадәр - 4,5 м.

Биналар арасындагы минималь ераклык:

- мәктәпкәчә һәм гомуми белем бирү учреждениеләре өчен кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр - 10 м;

- кызыл линиядән төп төзелешкә кадәр стационарлы дәвалау учреждениеләре өчен - 30 м;

- стационары һәм башка иҗтимагый һәм торак биналары булган дәвалау учреждениесе арасындагы ераклык кимендә 50 м.

Блокланган һәм аз катлы күпфатирлы торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- 2 - 3 кат биеклектәге торак биналарның озын яклары арасында: кимендә 15 м;

4 кат: кимендә 20 м (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның торак бүлмәләре тәрәзәләре белән озын яклары һәм арт яклары арасында - 10 метрдан да ким булмаган.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны кабул итәргә кирәк:

- кишәрлек чикләреннән алып хуҗалык корылмаларына кадәр - 1 метрдан ким булмаган;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участокта урнашкан хуҗалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганда, бәдрәфтән су белән тәэмин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм җәмәгать биналарыннан түбәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балалар уеннары өчен мәйданчыктан алып торак биналарга кадәр - 12 м;

- өлкәннәр өчен ял итү мәйданчыгыннан - 10 м;

- автомобиль куюю мәйданчыкларыннан - 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыктан 10 метрдан 40 метрга кадәр;

- хуҗалык максатлары өчен мәйданчыктан - 20 м;

- калдыклар өчен контейнерлар булган мәйданчыклардан 20 м дан 100 м га кадәр.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешне ң максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чик ләреннән минималь чигенүләр,**

					м
Рөхсәт ителгән файдаланунық төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.8.2	Вәкиллекләр эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	5 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	мәйданчыклар				
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	мин. – 1000 макс. – 2000	3 кат/15 м	40,5%	5 м/3 м
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	мин. – 1500 макс. – билгеләнми	4 кат (мансардны кертеп)/20 м	75 %	5 м/3 м
2.2	Шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару өчен (йорт янындагы җир кишәрлеге)	мин. – 1000 макс. – 2500	3 кат/15 м	40%	5 м/3 м
2.3	Блокланган торак төзелеше	мин. – 1000 макс. – 1250	3 кат/15 м	55 %	5 м/3 м
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	мин. – 2000 макс. – билгеләнми	8 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкә ләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	1 кат/5 м	билгеләнми	билгеләнми
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма (/) аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.7. Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т)

Транспорт инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (Т) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән Т индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Транспорт инфраструктурасы зоналары транспорт инфраструктурасы объектларын, шул исәптән кешеләрне яисә йөкләрне ташу йә матдәләрне тапшыру өчен кулланыла торган төрле төр юл элементәләрен һәм корылмаларын, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү				
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
7.1.1	Тимер юллар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.8. Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналары шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән И индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4.5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.7	Энергетика	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма (/) аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.

«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.9. III класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2)

III класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән П2 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Җитештерү зонасы җитештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хуҗалыгы продук циясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.0	Җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Җиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Склад	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4,5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәтләре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.10. IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П3)

IV-V класс куркынычлы җитештерү һәм склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (П3) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән П3 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Җитештерү зонасы җитештерү объектларын әйләнә-тирә мохиткә, склад объектларына төрле йогынты нормативлары белән урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре	**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик**

		параметрлары			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4,5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.0	Җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Җиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Склад	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	20 %	билгеләнми
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнәгате	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	файдалану				
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.4	Тулай тораклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	10/билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.11. Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС)

Коммуналь-склад объектлары зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (КС) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән КС индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Коммуналь-склад зоналары коммуналь инфраструктура объектларын урнаштыру, склад объектларын, торак-коммуналь хуҗалык объектларын, транспорт объектларын, күпләп сату объектларын урнаштыру, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-яклау зоналарын билгеләү өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.15	Авыл хуҗалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4,5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.2.3	Элемтә хезмәтләре күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.3	Көнкүреш хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.3	Базарлар *)				
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнми	2 кат/билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	3 кат/ билге ләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнми	2 кат/10 м	билгеләнми	билгеләнми
6.3	Җиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Склад	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	20 %	билгеләнми
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
3.4.3	Махсус билгеләнешле медицина оешмалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.2	Хайваннарга приютлар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	3 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.2	Юл ялын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.4	Спорт белән шөгыльләнү өчен җиһазландырылган	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	мәйданчыклар				
5.1.5	Су спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.6	Авиация спорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.2	Пассажирлар йөртүгә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.4	Һава транспорты	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«Җир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша җир кишәрлегенең урам һәм башка якларыннан чигенү күрсәткечләре китерелә.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.12. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СХ2 индексы территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы (СХ2) - машина-транспорт һәм ремонт станцияләре, ангарлар һәм авыл хуҗалыгы техникасы өчен гаражлар; амбарлар, силос чокырлары яисә манаралар төзү һәм урнаштыру; авыл хуҗалыгы җитештерүе калдыкларын күмү; авыл хуҗалыгы продукциясен беренчел эшкәртү (шул исәптән сортировка, төргәкләү һ.б.) өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек*)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.5.1	Виноград үстерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

1.8	Хайван асрау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.9	Җәнлекчелек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.10	Кошчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.11	Дуңгызчылык	макс.-50	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнми	10%	билгеләнми
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.14	Авыл хуҗалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.15	Авыл хуҗалыгы продук циясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.18	Авыл хуҗалыгы җитештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.20	Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	1 кат/4,5 м	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	2 кат/10м	билгеләнми	билгеләнми
6.9	Склад	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.12	Фәнни-җитештерү эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.3	Проведение научных испытаний	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, теплицалардан файдаланып яшелчәчелек.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.13. Авыл хуҗалыгы файдалануы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ3)

Авыл хуҗалыгы файдалануы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ3) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СХ3 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хуҗалыгы куллану зоналары авыл хуҗалыгын алып бару, кыр участокларында шәхси ярдәмче хуҗалык алып бару, яшелчәчелек өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хуҗалыгы культуралары үстерү	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.4	Тонлаучы, дару, чәчәк культураларын үстерү	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.5	Бакчачылык	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.12	Умартачылык	макс.- 1	билгеләнми	10%	билгеләнми
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.14	Авыл хуҗалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
1.20	Авыл хуҗалыгы хайваннарын көтү	билгеләнми	билгеләнми	0%	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

	кишәрлекләре (территорияләр)				
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.9.1	Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.14. Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4)

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ4) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СХ4 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Күмәк бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача хуҗалыгы алып бару өчен билгеләнгән.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәр лекләре чик ләреннән мин ималь чиген үләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдалану җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.0	Гомуми билгеләнештәге җир кишәрлекләре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
13.1	Яшелчәчелек алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	0 / 0	0 %	билгеләнми
13.2	Бакчачылык алып бару	мин. – билгеләнми макс. – 1500	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.15. Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2)

Рекреацион билгеләнештәге зоналарның шәһәр төзелеше регламенты (Р2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән Р2 индексы белән территориаль зоналарга кагыла.

Рекреация билгеләнешендәге зоналар яшел утыртмаларны саклау һәм яңадан җитештерү, аларны халык ялын уздыру максатларында нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү өчен билгеләнгән. Шәһәр урманнары, парклар, скверлар, бульварлар, буалар, күлләр, әлеге зонага хезмәт күрсәтү белән бәйле территорияләр үз эченә ала.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлекләре чикләреннән мини маль чиге нүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2	Табигый-танып белү туризмы	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.1	Табигать территорияләрен саклау	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.4	Күчмә торак	билгеләнми	билгеләнми	0 %	билгеләнми
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.4	Кибетләр	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.6	Җәмәгать туклануы	билгеләнми	2 кат/ билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.2.1	Туристлык хезмәте	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.3	Аучылык һәм балыкчылык	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен бүләкләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
5.5	Гольф өчен идән яки атлы прогулкалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
6.8	Элемтә	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2	Курорт эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.2.1	Санаторий эшчәнлеге	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми

Искәрмәләр.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

25.16. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләр билгеләгән СН1 индекслы территориаль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары) урнаштыру һәм аларның эшчәнлеге өчен билгеләнгән. Әлеге төр зонаны урнаштыру бары тик күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәэмин ителә ала һәм башка территориаль зоналарда рөхсәт ителми.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төре		**Җир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары**			
Коды	**Исеме**	**җир кишәрлеге күләме, кв.м**	**катларның саны/ төзелешнең биеклеге**	**төзелешнең максималь проценты**	**җир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, м**
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтләр	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.1.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлек тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми	билгеләнми
12.1	Ритуаль эшчәнлек				
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнми					

Искәрмәләр.
«билгеләнми» шартлы кыскартуы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар билгеләнде.

Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның IX бүлегендәге 25 статьясы, 25.1 пунктында күрсәтелгән таблица нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җирләр

ЛО – линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары биләгән җир кишәрлекләре (җирләр).

Линия объектларына электр линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбаүткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

ОКН - мәдәни мирас объектлары территорияләре

ТОП - гомуми файдаланудагы территорияләр.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (федераль һәм региональ әһәмиятле гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә рөхсәт ителә.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр

ЛФ – урман фонды җирләре.

ВО – өске сулар белән капланган җирләр.

СХ – авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре.

ООПТ – махсус саклана торган табигать территорияләре җирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары кагылмаган яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

Урман фонды җирләре составыннан җирләреннән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану чикләрендә урман фонды җирләре урнашкан урманчылыкның урман хуҗалыгы регламенты белән урман мөнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә билгеләнә.

Махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан җирләрдән яисә җир кишәрлекләреннән файдалану махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Җир өсте сулары белән капланган җирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнә.

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан чәчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьеллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыклар һәм башкалар) биләгән җирләр керә. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре кулланылышта өстенлекләргә ия һәм аерым сакланырга тиеш. Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хуҗалыгы җирләре гражданнарның үз ихтыяҗлары өчен бакчачылык алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлары, торак йортлар, хуҗалык корылмалары һәм бакча җир кишәрлегендә гаражлар төзү өчен файдаланыла алмый.

СХ индексы белән билгеләнгән авыл хуҗалыгы җирләренең җирләре составына шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге авыл хуҗалыгы

билгеләнешендәге эчке хуҗалык юллары, саклагыч урман утыртмалары, җирләрне тискәре йогынтыдан яклау функцияләрен башкаручы агач-куак үсентеләре билән башка җирләр кертелергә мөмкин.

28 статья. Җирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре

Территориаль планлаштыру документлары нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналары билгеләнергә тиеш булган территорияләр шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында чагылдырылырга тиеш, әмма әлеге территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зонасы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен җирләрдән (җир кишәрлеге яисә аның өлеше) фактта яисә планлаштырып файдалану территориясе төшенчәсе кулланыла.

Җир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - җир кишәрлегенең зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм җир кишәрлеге), ул фактта кулланыла яисә теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бөтен җир кишәрлегенә яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр җир кишәрлегенең бер генә территориаль зонага каравы турында законнар таләпләре нигезендә, территориаль зона җир кишәрлегенең бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм җирдән файдалануның аерымланган кишәрлегенә карата) билгеләнә алмый. Җир кишәрлеге өлешеннән фактта яисә планлаштырылган файдалануга туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, җир кишәрлекләренең рөхсәт ителгән төрләре, җир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары туры килмәгәнгә, җир кишәрлегенең калган (зуррак) өлешендә капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә бәйле рәвештә, бөтен җир кишәрлегенә таратыла алмый.

Җир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территориаль зонаның хокукый статусына ия түгел. Әлеге территорияләрнең чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентировка рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә җирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зонасы карталарында чагылдырыла.

Әлеге территорияләрне шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен җир кишәрлегенең фактта файдаланган очракта, «-Ф» индексы белән яисә җир кишәрлеге өлешен планлаштырган файдалану очрагында, «-П» индексы белән тулыландырылган җир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырылган файдалану территориаль зонасы индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында җирләрдән факттагы һәм планлаштырылган файдалануның түбәндәге территорияләр төрләре күрсәтелде:

Ж1-Ф - Ж1 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
Ж3-Ф - Ж3 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
ОД-Ф - ОД зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
И-Ф - И зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
П3-Ф - П3 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
СХ2-Ф - СХ2 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
СХ3-Ф - СХ3 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
СХ4-Ф - СХ4 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
СН1-Ф - СН1 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
Ж1-П - Ж1 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
Ж2-П - Ж2 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
Ж3-П - Ж3 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
ОД-П - ОД зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.
Р2-П - Р2 зонасы регламенты нигезендә җирләрдән фактта файдалану территориясе.

Гамәлдәге кануннар нигезендә, җирләрнең хокукый статусы көйләнмәгән территорияләр, әгәр алар кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, чикләнмәгән озак гамәлдә була ала. Җир кишәрлеге өлешләрен фактта яисә планлаштырылган файдалану территориясендә капиталь төзелешнең булган объектларын яңа төзелешкә яисә реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен җир кишәрлеген ызанлау (бүлү яки бүлеп бирү) үткәрергә һәм территориядән фактта файдалануга яисә планлаштырыла торган территориянең чикләрен билгеләү өлешендә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында җирләрдән фактта файдалану территориясе буларак шулай ук урман фонды җирләрендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән җир кишәрлекләре дә чагылдырылырга мөмкин.

X БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

29 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

29.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә, җир асты байлыклары турындагы законнарда, һава һәм су законнары белән башкасы каралмаган булса, җир өстендә һәм астында булган бар нәрсәгә кагыла торган җир кишәрлекләреннән файдалануга чикләүләр билгеләнә, мондый җир кишәрлекләрендә урнашкан күчемсез мөлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны чикли яисә тыя һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен җир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя.

2) Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән территориянең махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге.

3) Федераль законнар нигезендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү бары тик чикләрен федераль законнар таләпләре нигезендә рәсми билгеләнгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә була. Җирлекләрнең җирле үзидарә органнары территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларны билгеләү хокукы үз вәкаләтләренә кертелмәгән күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырылучы зоналар - Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләре билгеләнмәгән һәм расланмаган, әмма законнар нигезендә билгеләнергә тиешле чикләрне билгеләүнең беркетелгән күләмнәре һәм бер мәгънәле кагыйдәләре (критерийлары) билгеләнгән зоналар;

-ориентлашу - Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган зоналар, алар законнар нигезендә билгеләнергә тиеш, әмма чикләр билгеләүнең теркәлгән күләмнәре һәм бер урынлы кагыйдәләре (критерийлары) юк; мондый зоналар өчен закон дәрәҗәсендә бары тик ориентир күләмнәре генә билгеләнгән, мондый зоналар чикләре билгеләнгән очракта, әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясау дәрәҗәсен исәпләүләр һәм (яисә) натураль үлчәүләр үткәрү юлы белән ачыкланырга тиеш.

4) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында мәҗбүри тәртиптә территориядән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

5) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай ук гамәлдәге объектларга карата территориядән файдалануның махсус шартлары булган, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен билгеләү буенча беркетелгән күләмнәре һәм бер мәгънәле кагыйдәләр урнаштырылырга мөмкин.

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбаүткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары, су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе яклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында чагылдырган очракта, әлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу әлеге зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характерында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнүгә планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориясенең махсус шартлары булган зоналарның тулысынча яисә өлешчә ориентировка чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре әлеге зоналарда җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне суд тәртибендә дәгъва кылырга хокуклы.

6) Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якынча ориентир характерына ия һәм җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның ориентлашу чикләре алынган очракта, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

Ориентир зоналарга предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның федераль законнар таләпләре нигезендә блгеләнмәгән санитар-яклау зоналары, су белән тәэмин итү чыганакларын саклауның икенче һәм өченче пояслары зоналары, су басу һәм су күтәрелү зоналары, радиотехник объектны тапшыручы чикләүләр зоналары, алар өчен федераль законнар нигезендә зоналарның күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиешле территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм ярдәмче зоналарның башка төрләре керә.

7) «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәге төрләре билгеләнде яисә урнаштырылырга тиеш:

-эчәргә яраклы һәм хуҗалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү чыганаклары санитар саклау зоналары;

- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары;
- электр челтәре хуҗалыгы объектларын саклау зоналары;
- элемтә линияләре һәм корылмаларының сак зоналары;
- газ бүлү челтәрләренең саклау зоналары;
- магистраль торба үткәргечләргә кадәр сак зоналары һәм минималь ераклык зоналары;
- автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе полосалары;
- аэродром яны территориясе;
- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары.

29.2. Су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклау зоналары

Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хуҗалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәэмин итү чыганакларын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэмин итү чыганаклары санитария саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су китерә торган каналының мәйданчыкларын үз эченә ала. Су белән тәэмин итүнең җир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган җир асты суларын файдаланганда 30 м һәм җир асты суларын җитәрлек якланмаган очракта 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә биек кәүсәле агачлар утырту рөхсәт ителми, суүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу,

торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясыннан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки җитештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының җирле станцияләренә агып төшүче суларны канализация белән җиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясларны (чикләүләр поясын) су белән тәэмин итү чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне кертәләр.

Су белән тәэмин итүнең җир асты чыганакларын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитар саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә түбәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәсе белән мәҗбүри килештерелгән очракта җитештерелә); эштә кулланылган суларны җир асты бушлыкларына тутыру һәм җир асты байлыкларын эшкәртүдән барлыкка килгән каты калдыкларны җир астында туплау; химик пычрату куркынычын тудыра торган ГСМ, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать калдык суларын туплагычларын, җир асты суларын, шламсаклагычлар һәм башка объектлар складлары урнаштыру. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны бары тик сакланган җир асты суларын файдаланганда гына урнаштыру, су китерә торган горизонтны пычранудан яклау буенча махсус чаралар башкарылган шартта, геологик контроль органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булган очракта гына рөхсәт ителә.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә тыела: җир асты суларын микроб пычратуы куркынычы тудыра торган зиратларны, үләт базларын, ассенизация кырларын, фильтрация кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; төп файдаланудагы урманнарны кисү.

29.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә су саклау зоналары елгаларның, инешләрнең, күлләрнең, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын һәм суларын ярлыландыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хуҗалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклау зоналары чикләрендә хуҗалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары билгеләнә.

Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлеге тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге елгалар яисә инешләр өчен аларның чишмә башыннан түбәндәге озынлыкларына карап билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - яр сызыгыннан 50 м күләмендә;
- 10 километрдан алып 50 километрга кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

Су саклау зоналары чикләрендә тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үләт базларын, җитештерү һәм куллану калдыкларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, радиоактив калдыкларны күмү пунктларын урнаштыру, шулай ук балык хуҗалыгы әһәмиятендәге су объектларының суларында иң чик мөмкин булган концентрацияләре ачыкланмаган пычратучы матдәләр белән территорияне пычрату;

– зарарлы организмнарга каршы көрәшнең авиация чараларын гамәлгә ашыру;

– транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте һәм туктап торуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус җиһазланган урыннарда аларның хәрәкәте һәм туктап торулары керми;

– автозаправка станцияләрен, ягулык-майлау материаллары складларын (ягулык салу станцияләре, ягулык-майлау материаллары складлары, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләрен үтәп, портлар, суднолар төзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чараларын техник карау һәм ремонтлау өчен кулланыла торган техник хезмәт күрсәтү станцияләрен урнаштыру, транспорт чараларын юуны гамәлгә ашыру;

– пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

– ташландык, шул исәптән дренаж суларын агызу;

– гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару файдалы казылмаларның башка төрләрен разведкалау һәм чыгаруны гамәлгә ашыручы җир асты байлыкларыннан файдаланучылар, аларга тау токымнарының һәм (яисә) геологик бүлемтекләрнең җир асты байлыклары турындагы РФ законнары нигезендә бирелгән чикләрдә, 1992 елның 21 февралендәге 2395-I номерлы «Җир асты байлыклары турында» РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект нигезендә гамәлгә ашырылган очраклардан тыш).

Су саклау зоналары чикләрендә, су законнарына һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнарга ярашлы рәвештә, су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыклар саегудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар белән җиһазлау шартында, хуҗалык һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү эксплуатацияләү рөхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм саегудан саклауны тәэмин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләрне, башка матдәләрне һәм микроорганизмнарны ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлыгын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм басудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәэмин итә торган корылмалар дигәндә түбәндәгеләр аңлашыла:

– үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын агызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары;

– агып төшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) җибәрү (агызу) корылмалары һәм системалары, әгәр алар шундый суларны кабул итү өчен билгеләнгән булса;

– агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү-юу һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм әлеге Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәэмин итүче локаль чистарту корылмалары;

– җитештерү һәм куллану калдыкларын җыю корылмалары, шулай ук агып төшүче суларны (шул исәптән яңгыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалган приемникларга чыгару (агызу) өчен корылмалар һәм системалар.

– нефть һәм нефть продуктлары агудан һәм әйләнә-тирә мохиткә башка тискәре йогынтылардан су объектларын һәм аларга якын территорияләрне яклауны тәэмин итә торган корылмаларны

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм агып төшүче суларны чистарту корылмалары белән җиһазландырылмаган гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек алып бару яисә коммерциягә карамаган дача берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән җиһазландырган һәм (яисә), РФ Су кодексының 65 статьясындагы 16 өлешенең 1 пунктында күрсәтелгән, үзәкләштерелгән системаларга тоташтырган мизгелгә кадәр, әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалган приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яисә 0° авышлыгы өчен 30 м, 3° кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3° һәм аннан күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, инеш өчен чишмә башыннан алып тамакка кадәр 10 км дан кимрәк булган су саклау зонасы яр буе яклау полосасы белән тәңгәл килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы илле метр күләмендә билгеләнә.

Яр буе яклау полосалары чикләрендә су саклау зонасы өчен билгеләнгән чикләүләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

– җирләрне сөрү;
– юыла торган грунт өемнәрен урнаштыру;
– авыл хуҗалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен җәйге лагерьлар,ванналар оештыру.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы урнаштырыла.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкил итә, моңа каналларның, шулай ук озынлыгы чишмә башыннан 10 километрдан артмаган елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосалары керми. Су каналларының, шулай ук озынлыгы чишмә башыннан алып ун километрдан да артмаган елгаларның һәм инешләрнең яр буе полосасының киңлеге 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буе полосалары чагылдырылмый. Һәр граждан гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан (механик транспорт чараларыннан файдаланмыйча) алар янында йөрү һәм булу өчен, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балык тотуын гамәлгә ашыру һәм йөзү чараларына причал ясау өчен файдаланырга хокуклы.

Яр буе полосасы чикләрендә җир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

29.4. Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналары

Электр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хуҗалыклары объектларының сак зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә электр челтәре хуҗалыгының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электр үткәргечләрнең һава линияләре буйлап саклау зоналары җир һәм һава пространствосы участогы өслеге өлеше (электр үткәргечләрнең һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә, иң кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенең ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыктагы урыннарында урнашкан:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ кадәр- 10 м;
- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м;
- 750 кВ - 40 м;
- 1150 кВ - 55 м.

Җир асты электр тапшыру кабельле линияләре буйлап саклау зонасы җир асты байлыклары кишәрлеге өслегенең аның астында урнашкан өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) рәвешендә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенең ике ягында да күчә торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

Сак зоналарында электр челтәре хуҗалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру тыела, шул исәптән аларның зарарлануына яки юк

ителүенә китерергә, һәм (яисә) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерүгә, шулай ук экологик зыян салуга һәм янгыннар барлыкка килүгә китерергә. Аерым алганда, тыела:

- электр челтәре хуҗалыгы объектларына керү өчен төзелгән керү һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хуҗалыгы объектларына керүгә комачауларга мөмкин булган, мондый керү өчен кирәкле юл һәм керү юлларын булдырмыйча, корылмалар төзергә;

- чүплекләр урнаштырырга;

- җимерү механизмнары белән эш итәргә, 5 тоннадан артык авырлыкларны ташларга, зәһәр һәм коррозияләүче матдәләр һәм ягулык-майлау материалларын (җир асты электр тапшыру линияләренең саклау зоналарында) түгүне һәм агызуны башкарырга.

1000 вольттан артык көчәнешле электр челтәре хуҗалыгы объектларын саклау зоналарында, шулай ук түбәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары саклагычларын тупларга яисә урнаштырырга;

- балалар һәм спорт мәйданчыкларын, стадионнарны, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станнарын, терлекләр өчен урыннар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар стоянкаларын урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне (электр тапшыруының һава зоналарында) башкару белән мәшгуль булмаган кешеләр күп җыела торган теләсә нинди чаралар уткәрергә;

Саклау зоналары чикләрендә челтәр оешмасының язмача рөхсәтеннән башка түбәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;

- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән җирләрне вакытлыча су басу белән бәйле;

- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;

- юл өстеннән 4,5 метрдан артык гомуми биеклеккә ия йөк төялгән яисә йөксез машиналар һәм механизмнар йөрү (һава электр линияләренең саклау зоналарында);

- 4 м дан артык биеклектәге авыл хуҗалыгы машиналарын һәм җиһазларны кулланып авыл хуҗалыгы кыр эшләрен башкару.

29.5. Элемтә линияләренең һәм корылмаларының сак зоналары

«Россия Федерациясе элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендәге 578 номерлы карары (алга таба - Карар) нигезендә махсус файдалану шартлары булган сак зоналары билгеләнә:

- урмансыз кишәрлекләрдә торак пунктлардан читтә урнашкан җир асты кабельләре өчен һәм һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - җир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә әлеге һава элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең кырый үткәргечләреннән параллель туры сызыклар белән билгеләнгән җир кишәрлекләре рәвешендә һәр яктан кимендә 2 метр ераклыкта;

- суднолар йөри торган һәм сал агызу елгалары, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша чыкканда, элемтә линияләре өчен һәм элемтә кабеле өчен - су өслегеннән алып су төбенә кадәр бөтен тирәнлектә су пространствосы кишәрлекләре рәвешендә, һәр яктан диңгез кабеле трассасыннан 0,25 диңгез миль ераклыгындагы параллель яссылыклар белән билгеләнгән су өсте өслегеннән алып һәр яктан 100 метр ераклыкта, елга, күл, сусаклагыч һәм каналлар (арыклар) аша күчкәндә, кабель трассасыннан;

- кабельле элемтә линияләрендә хезмәт күрсәтелми торган җир өсте һәм җир асты көчәйтү һәм тернәкләндерү пунктлары өчен - көчәйтү һәм тернәкләндерү пунктларын урнаштыру үзәгеннән яисә аларны вал белән әйләндерү чигеннән кимендә 3 метрга һәм җиргә тоташтыру контурларыннан кимендә 2 метр ераклыктагы йомык сызык белән билгеләнгән җир кишәрлекләре рәвешендә.

элемтә линиясен яки радиофикация линиясенең сак зонасында юридик яки физик зат карамагындагы җир кишәрлегендә грунт ачуга бәйле барлык эшләрне (0,3 метр тирәнлектә сөрелүдән тыш) башкаруга, заказчы (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясе яисә радиофикация линиясе урнашкан предприятиедән язма ризалык алынырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларындагы саклау зоналарының җир мәйданы юридик һәм физик затлар тарафыннан Россия Федерациясе җир законнары нигезендә, элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен саклауны тәэмин итүче карар белән билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алып кулланыла.

Алар карамагында элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре булган предприятиеләргә сак зоналарында рөхсәт ителә:

а) бу предприятиеләргә элемтә корылмаларына хезмәт күрсәтү өчен шартлар тудырудан баш тартырга хокуксыз җир милекчеләре (җир хуҗалары, җирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килештерелгән шартларда элемтә линияләренә һәм радиофикация корылмаларына эксплуатацион хезмәт күрсәтү өчен кирәкле юллар, подъездлар, күперләр һәм башка корылмаларны үз хисабына урнаштыру;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чокырлар, траншеялар һәм котлованнар казу, алга таба аларны күмү белән;

в) урман массивлары аша узган элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендәге аварияләр вакытында бу линияләр трассаларына якын урыннарда аерым агачларны кисү, аннары билгеләнгән тәртиптә урман кисү билетлары (ордерлар) бирү һәм кисү калдыкларыннан кисү урыннарын чистарту белән.

Сак зоналары чикләрендә элемтә линияләрен яки радиофикация линияләрен эксплуатацияләүче предприятиеләр вәкилләренең язма ризалыгыннан башка тыела:

а) барлык төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, җир механизмнары (ком барханнары зоналарыннан тыш) белән җир эшләрен һәм җир эшләрен (0,3 метр тирәнлектәге сөрүдән тыш) башкарырга;

б) скважиналар бораулавы, шурфлау, грунт пробаларын алу, шартлату эшләре башкару белән бәйле геологик-төшерү, эзләнү, геодезия һәм башка тикшеренү эшләрен башкару;

в) агач утырту, кыр станнары, терлек асрау, материаллар туплау, терлек азыгы һәм ашламалар туплау, ут кабызу, ату урыннары оештыру;

г) автотранспорт, тракторлар һәм механизмнар узу юллары һәм стоянкалары, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре чыбыклары астында габаритсыз йөк ташу, каналлар (арыклар) төзү, киртәләр һәм башка каршылыклар урнаштыру;

д) суднолар, баржалар һәм йөзмә краннар стоянкасы өчен причаллар ясарга, төяү-бушату, су асты-техник, су төбен тирәнәйтү һәм җир казып алу эшләрен башкарырга, балык промыселы участокларын бүлеп чыгарырга, балык, башка су хайваннарын, шулай ук су үсемлекләрен балык тотуның су төбе кораллары белән табарга, су эчерү урыннары булдыру, боз ватарга һәм боз әзерләргә. Судноларга һәм башка йөзү чараларына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәлүләр һәм траллар белән узу тыела;

е) электромагнит энергиясен чыгара һәм элемтә линияләренә һәм радиофикация линияләренә куркыныч йогынты ясый торган электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм башка объектларны төзүне һәм реконструкцияләүне башкарырга;

ж) җир асты коммуникацияләрен яклауны һәм коррозияне уза торган җир асты кабель элемтә линияләрен исәпкә алмыйча гамәлгә ашырырга.

Элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең, нормаль эшен бозарга мөмкин булган һәртөрле гамәлләр башкару тыела, аерым алганда:

а) биналарны һәм күперләрне җимерү һәм реконструкцияләү, заказчылар (төзүчеләр) тарафыннан элемтә линияләрен һәм корылмаларын, радиофикация линияләре һәм корылмаларын алдан чыгарылмыйча, алар карамагында әлеге линия һәм корылмалар булган предприятиеләр белән килештермичә, элемтә линияләре һәм корылмалары, элемтә кабельләре салынган, элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиореле станцияләренең техник

корылмалары, кабель әрҗәләре һәм бүлү тартмалары урнаштырылган коллекторлар, метрополитен туннельләрен һәм тимер юлларны яңадан көйләүне гамәлгә ашыру;

б) җир асты элемтә линияләре трассаларын күмүне, бу трассаларда вакытлы складлар, химик актив матдәләр агуын һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар өемнәрен ясау, үлчәү, сигнал, кисәтү билгеләрен һәм телефон коеларын вату;

в) хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары (җир өсте һәм җир асты) һәм радиореле станцияләре, телефон канализациясенең кабель коелары, бүлү шкафлары һәм кабель әрҗәләре ишекләрен һәм люкларын ачарга, шулай ук элемтә линияләренә тоташырга (бу линияләргә хезмәт күрсәтүче затлардан тыш);

г) элемтә линияләре трассаларын аларга техник персоналның ирекле керүенә комачаулап, киртәләргә;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә кушылырга;

е) элемтә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (элемтәнең һава линияләренең терәкләрен һәм арматурасын зарарларга, чыбыкларны өзәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны ташларга).

29.6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары

Газ белән тәэмин итү системалары өчен Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карары нигезендә түбәндәге сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

б) газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягыннан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә - газүткәргеч трассаларын билгеләргә, полиэтилен торбалардан җир асты газүткәргечләре буйлап бакыр чыбык кулланганда;

в) торбалар материалына бәйсез рәвештә мәңге өзелгән йөкләрдә тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягыннан 10 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

г) аерым газ көйләү пунктлары тирәсендә - әлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклыкта үткәрелгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә. Биналарга кушып төзелгән газ көйләү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) суднолар йөри торган һәм сал агызу елгалары, күлләре, сусаклагычлар, каналлар аша газүткәргечләрнең су асты кучешенннән - су өслегеннән су төбенә кадәр газүткәргечнең һәр ягыннан 100 м ераклыкта торган параллель яссылыклар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә;

е) урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газүткәргечләр трассалары буйлап - 6 метр киңлектәге тарлавык рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягыннан 3 метр. Газүткәргечләрнең җир өсте участоклары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен срогы дәвамында агачларның биеклегеннән ким булмаска тиеш.

Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарына керә торган җир кишәрлекләренә аларның зарарлануын кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм җитештерү билгеләнешендәге объектлар төзергә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләрне, коллекторларны, аларда урнашкан газ бүлү челтәрләре белән автомобиль һәм тимер юлларны шушы газүткәргечләрне алдан алып чыкмыйча җимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бүлү челтәрләрен җимерүдән саклый торган яр буен ныгыту корылмаларын, су үткәрү җайланмаларын, җир һәм башка корылмаларны җимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү челтәрләренең башка җайланмаларын күчерергә, зарарларга, күмәргә һәм юкка чыгарырга;

д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен аерырга;

е) саклау зоналарын киртәләргә һәм ябарга, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтәрләренә керүенә, хезмәт күрсәтү һәм газ бүлү челтәрләренең зарарлануларын бетерүгә каршылык күрсәтергә;

ж) ут кабызырга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;

з) авыл хуҗалыгы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнар белән 0,3 метрдан артык тирәнлеккә баз казырга, туфрак казырга һәм эшкәртергә;

и) газ көйләү пунктларының катод һәм дренаж саклау станцияләренең капкаларын һәм ишекләрен, җир асты коеларының люкларын ачарга, элемтә, яктырту һәм телемеханика системалары чараларының электр белән тәэмин ителүен кабызырга яисә сүндерергә;

к) терәкләргә һәм җир өсте газүткәргечләренә, газ бүлү челтәрләренең киртәләренә һәм биналарына чит предметлар, баскычлар куярга, беркетергә, бәйләргә, аларга менәргә;

л) мөстәкыйль рәвештә газ бүлүче челтәрләргә кушылырга.

Югарыда күрсәтелгән чикләүләргә туры килми торган урман хуҗалыгы, авыл хуҗалыгы һәм башка эшләр, җир офыгын бозуга һәм 0,3 метрдан артык тирәнлеккә туфрак эшкәртүгә бәйле булмаган эшләр, эшләр башланганчы 3 эш көненнән дә ким булмаган очракта, газ бүлү челтәренең саклау зонасында җир кишәрлекләре милекчеләре, хуҗалары яисә алардан файдаланучылар тарафыннан башкарыла. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында җир кишәрлеге өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәртү башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хуҗалык эшчәнлеге газ бүлү челтәрләренең эксплуатацияләү оешмасына язмача рөхсәт нигезендә гамәлгә ашырыла.

29.7 Магистраль торбаүткәргечләргә кадәр сак зоналары һәм минималь ераклыктагы зоналар

Россия Дәүләт шәһәр техника күзәтчелегенең 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары белән расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре нигезендә, магистраль торба үткәргечләрнең сак зоналарында тыела:

– танып белү һәм сигнал билгеләрен, контроль-үлчәү пунктларын күчерергә, күмәргә һәм ватарга;

– кабель элемтәсенең көчәнеш пунктларының, линия арматурасы төеннәрен, катод һәм дренаж саклау станцияләрен, линия һәм күзәтү коеларын һәм башка линия җайланмаларын люкларын, капкаларын һәм ишекләрен ачарга һәм ябарга, краннар һәм эшермәләрне ачарга һәм ябарга, элемтә, энергия белән тәэмин итү һәм торбаүткәргечләрнең телемеханикларын сүндерергә яки кабызырга;

– чүплекләр ясарга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;

– торба үткәргечләрне җимерелүдән, ә аның янәшәсендәге территорияне һәм әйләнә-тирә урынны - авария хәлендәге транспортлана торган продукция агуыннан саклый торган яр буен ныгыту корылмаларын, су үткәрү җайланмаларын, җирдәге һәм башка корылмаларны җимерү;

– ут кабызырга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;

–саклау зоналарын коймаларга яки киртәләргә, торба үткәргеч һәм аның объектларын эксплуатацияләүче оешмаларга яки алар вәкаләт биргән оешмаларга торба үткәргечләргә һәм аларның объектларына хезмәт күрсәтү һәм ремонтлау буенча эшләрне башкаруда, аларда барлыкка килгән аварияләр, катастрофалар нәтиҗәләрен бетерүдә комачауларга.

Торба үткәргечләрнең сак зоналарында торба үткәргеч транспорт предприятиеләре белән килештермичә тыела:

– теләсә нинди төзелмәләр һәм корылмалар төзү,

– агачлар һәм куаклар утыртырга, салам өяргә, ат бәйләгечләр урнаштырырга, терлек

асрарга, балык тоту участоклары бүлеп бирү, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре табуны башкарырга, су эчерткечләр урнаштырырга, боз вату һәм әзерләүне башкарырга;

– торбаүткәргеч трассалары аша юллар һәм кичүләр төзү,

– автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар стоянкаларын оештыру,

– бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга;

– мелиорация җир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары булдырырга;

– ачык һәм җир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунт планировкасын башкарырга һ.б.;

– скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак пробалары алу (туфрак үрнәкләреннән тыш) белән бәйле геологик-төшерү, геологик разведка, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга.

СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистраль торбаүткәргечләр» һәм СП 284.1325800.2016 «Нефть һәм газ өчен промысел торбаүткәргечләре. Эшләрне проектлау һәм җитештерү кагыйдәләре» нигезендә торба үткәргечләргә кадәр минималь ара зоналарында түбәндәгеләрне урнаштыру рөхсәт ителми:

– торак пунктларны;

– дача йортлары булган коллектив бакчаларны;

– аерым сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләрен;

– кошчылык фабрикаларын, теплица комбинатларын һәм хуҗалыкларын;

– файдалы казылмаларны эшкәртү карьерларын;

– автомобильләр өчен гаражлар һәм ачык стоянкалар;

–кешеләр күпләп җыела торган аерым биналарны (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);

– тимер юл станцияләрен; аэропортларны; елга портларын һәм пристаньнарны; гидро-, электростанцияләрне; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмаларын;

– су үткәрү корылмаларын һәм насос станцияләрен;

– 1000 $м^3$ дан артык саклану күләмле җиңел кабынып китүчән һәм янучан сыеклыклар һәм газлар складларын; автомобильләргә ягулык салу станцияләрен һ.б..

29.8. Автомобиль юлларының аеру полосалары һәм юл яны полосалары

Автомобиль юллары өчен, торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, юл буе полосалары куела.

Автомобиль юлының юл буе полосалары - ике яктан да автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосага якын һәм аларның чикләрендә юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен, шулай ук автомобиль юлының үсеш перспективаларын исәпкә алып, реконструкцияләү, капиталь ремонт, ремонтлау, аның сакланышы шартларын тәэмин итү максатларында җир кишәрлекләреннән (җир кишәрлекләренең өлешләреннән) файдалануның аерым режимы куела торган территорияләр.

Автомобиль юлларының классына һәм (яки) категориясенә карап, аларның үсеш перспективаларын исәпкә алып, һәр юл буе полосасының киңлеге түбәндәге күләмдә билгеләнә:

- I һәм II категорияле автомобиль юллары өчен-75 метр;
- III һәм IV категорияле автомобиль юллары өчен-50 метр;
- V категориядәге автомобиль юллары өчен-25 метр.

Автомобиль юлының юл буе полосалары чикләрендә капиталь төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген башкару өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реклама конструкцияләрен, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру автомобиль юлы хуҗасының язмача формасында ризалык булган очракта рөхсәт ителә. Әлеге Килешүдә мондый объектларның юл буе полосалары чикләрендә төзү, реконструкция ясаучы затлар тарафыннан мәҗбүри үтәлергә тиешле техник таләпләр һәм шартлар, реклама конструкцияләре, мәгълүмати

щитлар һәм күрсәткечләр урнаштыру булырга тиеш.

Федераль, региональ яки муниципаль, җирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турындагы карар юл хуҗалыгы өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтү һәм дәүләт мөлкәте белән идарә итү функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, җирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә. Федераль, региональ яки муниципальара, җирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турында карар кабул иткән Федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясе субъектының башкарма хакимият органы, җирле үзидарә органы җирле үзидарә органы мондый карар кабул ителгәннән соң җиде көн эчендә алар территориясенә карата шундый карар кабул ителгән шәһәр округының җирле үзидарә органына, муниципаль районның җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органына мондый карар күчермәсен җибәрәләр.

Җирлек территориясендә федераль әһәмиятле гомуми файдаланудагы М-7 «Волга» Мәскәү - Владимир – Түбән Новгород – Казан – Уфа автомобиль юлының юл буе полосалары урнашкан.

29.9. Аэродром яны территориясе

Биектау авыл җирлеге ЕГРНда билгеләнгән Казан (Борисоглебское) эксперименталь авиациясенең аэродром яны территориясенең 3, 4 һәм 6 ярдәмче зонасы чикләрендә урнашкан.

Шулай ук «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясе «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясенең 6 ярдәмче зонасы чигенә керә. «ЦАК РТ ДОСААФ России» ДПО АНО «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясен билгеләү турындагы карар проекты нигезендә «Коркачык» аэродромының аэродром яны территориясе хәзерге вакытта исәп-хисап булып тора.

Өченче ярдәмче зона тиешле аэродром яны территориясен билгеләгәндә биеклеге Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән чикләүләрдән артып киткән объектларны урнаштыру тыела торган һава судналары очышларының куркынычсызлыгын тәэмин итү максатларында билгеләнә.

Һава хәрәкәтен оештыру өчен билгеләнгән һәм беренче ярдәмче зонадан тыш урнашкан, һава хәрәкәтенә хезмәт күрсәтү чаралары һәм системаларының җирдәге объектлар эшендә тоткарлыклар тудыручы объектлар урнаштыру тыела дүртенче ярдәмче зона.

Кошларны җәлеп итүгә һәм күпләп җыелуга китерә торган объектларны урнаштыру тыела торган алтынчы ярдәмче зона.

29.10. Предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары

Хәзерге вакытта җирлек территориясендә федераль законнар таләпләре нигезендә биш исәп-хисап санитар-яклау зонасы урнашкан.

Күрсәтелгән объектлар өчен санитар-яклау зоналарының күләмнәре һәм чикләре билгеләнмәгән. Шуңа күрә шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында әлеге объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелмәгән.

Күрсәтелгән объектларның Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2007 елның 25 сентябрендәге 74 номерлы карары белән расланган «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1.1200-03 санитар-эпидемиологик кагыйдәләре һәм нормативлары белән билгеләнгән санитар-яклау зоналарының ориентир чикләре картасында җирлекнең генераль планын нигезләү материаллары составына керә торган территориянең махсус шартлары (гамәлдәге нигезләмә) күрсәтелгән. санитар-яклау зоналарының ориентлашу күләмнәренә туры килә торган якынча чикләре күрсәтелгән объектларның санитар-яклау зоналары чикләре күрсәтелгән. Санитар-яклау зоналарының якынча чикләре мәгълүмати-белешмә характерга ия һәм гамәлдәге федераль законнар нигезендә әлеге чикләрдә урнашкан җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү өлешендә юридик көчкә ия булмый.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләрен раслау турында» 2018 елның 3 мартындагы 222 номерлы карары һәм 2018 елның 3 августындагы 342-ФЗ номерлы Федераль законның 36, 37 статьялары нигезләмәләре нигезендә санитар-яклау зоналары санитар-эпидемиологик таләпләрдән артып китүче химик, физик, биологик йогынты чыганаклары (алга таба - объектлар) булып торучы, төзелешкә планлаштырылган, реконструкцияләнә торган капиталь төзелеш объектларына карата билгеләнә.

Санитар-яклау зоналары урнаштырылырга тиешле капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын, объект контурларыннан атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәҗәсен тикшерергә һәм кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәткә (аның территориаль органнарына) кирәкле документлар кушымтасы белән санитар-яклау зонасын билгеләү турында гариза тапшырырга тиеш.

Санитар-яклау зонасын билгеләү, үзгәртү яисә гамәлдә булуын туктату турындагы карарны кабул итәләр:

- Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт - санитария классификациясе нигезендә I һәм II класслы куркыныч объектларга карата, шулай ук санитария классификациясенә кертелмәгән объектларга карата;
- кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - санитария классификациясе нигезендә III - V класслы хәвефлелектәге объектларга карата.

Санитар-яклау зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү мондый зона турында белешмәләр Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Санитар-күзәтү зонасы чикләрендә җир участокларын түбәндәге максатларда куллану рөхсәт ителми:

-торак төзелешне, мәгариф һәм медицина билгеләнешендәге объектларны, ачык типтагы спорт корылмаларын, балаларның ял итү һәм аларны сәламәтләндерү оешмаларын, рекреацион билгеләнештәге зоналарны һәм бакчачылык алып бару өчен урнаштыру;

- дарулар җитештерү һәм саклау өчен объектлар, сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек продукциясенең күпләп складлары, эчә торган су әзерләү һәм саклау өчен суүткәргеч корылмалар комплекслары объектларын урнаштыру, авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү, саклау һәм эшкәртү максатларында азык-төлек продукциясе буларак алга таба куллану өчен билгеләнгән авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү, саклау һәм эшкәртү

максатларында җир кишәрлекләреннән файдалану өчен урнаштыру, әгәр санитар-саклау зонасы билгеләнгән объектның химик, физик һәм (яисә) биологик тәэсире аларга карата билгеләнгән таләпләр нигезендә мондый чараларның, чималның, суның һәм продукциянең сыйфатын һәм куркынычсызлыгын бозуга китерсә.

30 статья. Махсус саклана торган табигать территорияләре чикләрендә җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

Биектау авыл җирлеге территориясендә «Эстачи авышлыгы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле урнашкан. Табигать һәйкәле статусы ТАССР МСның 1986 елның 26 декабрендәге 651 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карары белән расланган.

Табигать һәйкәлен махсус саклау режимы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасының төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлләре турындагы нигезләмәләрне раслау турында" 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары белән расланды һәм «Эстачи авышлыгы» табигать һәйкәлен махсус саклау режимы» таблицасында тәкъдим ителде.

«Эстачи авышлыгы» табигать һәйкәлен махсус саклау режимы»

Зона исеме	Күрсәтелгән зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
«Эстачи авышлыгы» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле	Табигать һәйкәлләре чикләрендә аның саклануын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела, шул исәптән: – автомототранспорт чараларының гомуми файдаланудагы юллардан тыш (махсус транспорт чараларыннан тыш) йөрүе һәм торуы, мәгълүмати билгеләр белән билгеләнгән бу максатлар өчен махсус җиһазландырылган урыннарда торуыннан тыш; – җир кишәрлегеннән файдалануга лицензия ияләре тарафыннан углеводород чималы чыгару максатларында җирләр бүлеп бирү очракларыннан тыш, җитештерү билгеләнешендәге объектлар, ял базалары өчен җирләр бүлеп бирү; – киң таралган файдалы казылмаларны разведкалалау һәм чыгару; – территориянең гидрологик режимын үзгәртүгә китерә торган гамәлләр; – агулы химикатлар, минераль ашламалар, үсемлекләрне химик һәм биологик саклау чаралары һәм үсеш стимуляторлары куллану, корткычлардан һәм авырулардан саклау белән бәйле очраклардан тыш; – җитештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыру объектларын булдыру, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы, агулы һәм агулы матдәләр; – агу химикатларын, минераль ашламаларны, үсемлекләрне химик саклау чараларын һәм үсеш стимуляторларын саклау һәм куллану, шулай ук агу химикатларын, минераль ашламаларны, тиресне һәм ягулык-майлау материалларын урнаштыру һәм туплау; – санитар кисүләрдән, урман янгыннарын сүндерүгә бәйле кисүләрдән, шул исәптән янгын сүндерүгә бәйле кисүләрдән, шул исәптән әлеге режим яисә углеводород чималын чыгаруга бәйле линияле объектларны төзүгә, реконструкцияләүгә һәм эксплуатацияләүгә бәйле кисүләрдән тыш, җир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензия хуҗалары башкара торган линияле объектларны төзүгә, реконструкцияләүгә һәм эксплуатацияләүгә бәйле линия объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә һәм эксплуатацияләүгә бәйле кисүләрдән тыш, урманны тоташ кисүләр үткәрү, картайган, куышлы агачларны юк итү; – аварияләр, табигый бәла-казалар һәм гадәттән тыш характердагы башка хәлләр очракларыннан тыш, 1 апрельдән 31 июльгә кадәр чорда, элемтә яки электр тапшыру линияләре астында бушлыкларны агачлар һәм куаклыклар үсентеләреннән чистарту,;	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Татарстан Республикасының төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлләре турындагы нигезләмәләрне раслау турында" 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары

	– туфрак катламын бозу, ут җибәрү һәм үләннәрне яндыру, Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган янгынга каршы чаралардан тыш; – торак пунктлардан һәм дача участокларыннан тыш, биналар һәм корылмалар, торак һәм хуҗалык объектлары төзү; – җитештерү объектларын төзү, индивидуаль торак төзелеше, дача төзелеше, бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бару өчен җир бүлеп бирү; – биологик ресурслар буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән килештермичә, аучылык ресурсларына кертелмәгән хайваннар дөньясы объектларын табу, юллар, юлүткәргечләр, электр тапшыру линияләре һәм башка коммуникацияләр төзү (төзелешнең углеводород чималын чыгару максатларында җир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензия хуҗалары тарафыннан файдалануга тапшырылган яисә урманнарны, башка табигый комплексларны саклау, яклау, торгызу гамәлләрен башкару белән бәйле булган очраклардан тыш); – рекреация эшчәнлеген гамәлгә ашыру (шул исәптән, мәгълүмат билгеләре белән билгеләнгән махсус билгеләнгән урыннардан тыш, ял итү һәм учаклар кабызу); – аншлагларны, шлагбаумнарны, чик баганаларын һәм башка мәгълүмати билгеләрне юкка чыгару һәм зарарлау. Табигать һәйкәлләре территориясендә хуҗалык эшчәнлеге җитештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау Нигезләмәсе һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең "Җитештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләрен раслау турында"1996 елның 13 августындагы 997 номерлы карары белән расланган Таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла,. Табигать һәйкәлләре территориясендә **рөхсәт ителә:** – оешмалар - җир асты байлыклары кишәрлегеннән файдалануга лицензия хуҗаларының махсус машиналары һәм механизмнары узу һәм тору; – урман хуҗалыгы, урман культуралары, урман яклау, янгынга каршы һәм биотехник чараларны гамәлгә ашыру өчен махсус машиналар һәм механизмнар йөрү һәм туктап тору; – электр тапшыру линияләренә хезмәт күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру өчен һәм гадәттән тыш характерга ия башка шартларда махсус техника йөрү һәм туктап тору; – умарталар һәм умарталыкларны вакытлыча төзелгән формаларында урнаштыру; – биотехник һәм эпизоотиягә каршы чаралар үткәрү; – фәнни-тикшеренү максатларында фәнни-тикшеренү учреждениеләрендә һәм югары белем бирү мәгариф оешмаларында Комитет белән шартнамәләр нигезендә зоологик, ботаник һәм минералогик коллекцияләр һәм палеонтология объектларын җыю; – фәнни тикшеренүләр үткәрү, экологик мониторингны да кертеп; – гражданнар тарафыннан үз ихтыяҗлары өчен гөмбә, җиләкләр, үләннәр җыю. Табигать һәйкәлләре территориясендә аучылык Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла. Табигать һәйкәлләренә һәм аларга якын урнашкан җир кишәрлекләренә һәм су объектларына тискәре антропоген йогынтыны булдырмау өчен саклау зоналары билгеләнми. Махсус саклау һәм табигатьтән файдалану режимы Табигать һәйкәленең бөтен территориясенә тарала.	

31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы комитеты мәгълүматлары буенча Биектау авыл җирлеге территориясендә урнашкан:

Ачыкланган мәдәни мирас объектлары:

- Татарстан Республикасы, Биектау районы, Пановка авылы адресы буенча урнашкан «Земство мәктәбе бинасы, 1912 - 1913 еллар»;
- Татарстан Республикасы, Биектау районы, Пановка авылы адресы буенча урнашкан «Никольский чиркәве, 1824 ел.»;
- Татарстан Республикасы, Биектау районы, Калинино авылы адресы буенча урнашкан «Н.М. Журавлевның постоялый дворы, XIX гасыр ахыры”.
- Татарстан Республикасы, Биектау районы, Биектау авылы адресы буенча урнашкан Раштуа-Богородица чиркәве (1881-1886 еллар).

Шул ук вакытта күрсәтелгән мәдәни мирас объектлары территорияләренең чикләре билгеләнмәгән.

Ачыкланган мәдәни мирас объекты (археология һәйкәле):

"Биектау торагы I", бу очракта күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территорияләренең чикләре билгеләнмәгән.

№73-ФЗ 36 статьясы нигезендә хуҗалык үзләштерелергә тиешле территориядә реестрга кертелгән мәдәни мирас объектлары һәм ачыкланган мәдәни мирас объектлары урнашкан очракта, күрсәтелгән объектлар территориясе чикләрендә җир участоклары белән турыдан-туры бәйле территорияләрдә җир төзелеше, җир, төзелеш, мелиорация, хуҗалык һәм башка эшләр мондый эшләрне башкару проектларында тарихи-мәдәни экспертиза һәм дәүләт экологик экспертизасының уңай бәяләмәсен алган әлеге мәдәни мирас объектларының яки ачыкланган мәдәни мирас объектларының саклануын тәэмин итү турында бүлек булганда үткәрелә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте норматив хокукый актларының аерым нигезләмәләренең үз көчләрен югалтуын тану турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукый актлар белән җайга салына.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенең максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен мондый объектларның территориаль мөмкинлегенең максималь рөхсәт ителә торган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган булса.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Биектау авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

Җир кишәрлеге	Тер.зона исеме	Искәрмә
16:16:122701:491	КС 8-10	Яңа зона
16:16:122701:522		
16:16:122701:523		
16:16:122701:793		
16:16:122701:794		
16:16:122701:805		
16:16:080316:300	ОД 1-15	Яңа зона
16:16:080701:1328	ОД 1-15	Яңа зона

16:16:080701:936		
16:16:080323:1045	ОД 1-15	Яңа зона
16:16:190803:2245	ОД 6-6	киселгән (Ж1) №6-1 (**16:16-7.373**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:080325:1120	ОД 1-15	киселгән (СХ2) №1-11 (**16:16-7.370**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:080322:1816	Ж1 1-14	киселгән (Р2) №1-12 (**16:16-7.379**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:080308:1368	Ж3 1-4	күчерелгән (Ж4) №1-4 (**16:16-7.367**) Ж3 **Үзгәрешләр кертү**
16:16:080308:1367	Ж3 1-4	киселгән (Ж2) №1-2 (**16:16-7.374**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:080308:392	Ж3 1-4	киселгән (Ж2) №1-2 (**16:16-7.374**) **Үзгәрешләр кертү**
	ОД 4-5	Яңа ЗУбарлыкка килергә тиеш, киселгән (Ж1) №4-1 (1**6:16-7.434**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:000000:10227	Ж1 1-14	киселгән (Р2) №1-12 (**16:16-7.379**) **Үзгәрешләр кертү**
16:16:190101:909 16:16:190101:1273	ОД 2-2	үзгәртү (ОД) №2-2(16:16-7.445)
	Ж1 2-1	үзгәртү (Ж1) №2-1(16:16-7.376)
	И 2-3	үзгәртү (И) № 2-3(16:16-7.432)
	СХ4 8-8	үзгәртү (СХ4) № 8-8(16:16-7.377)

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ (Внесение изменений) ВЫСОКОГОРСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Карта градостроительного зонирования. Зоны с особыми условиями использования территории. М 1:10000

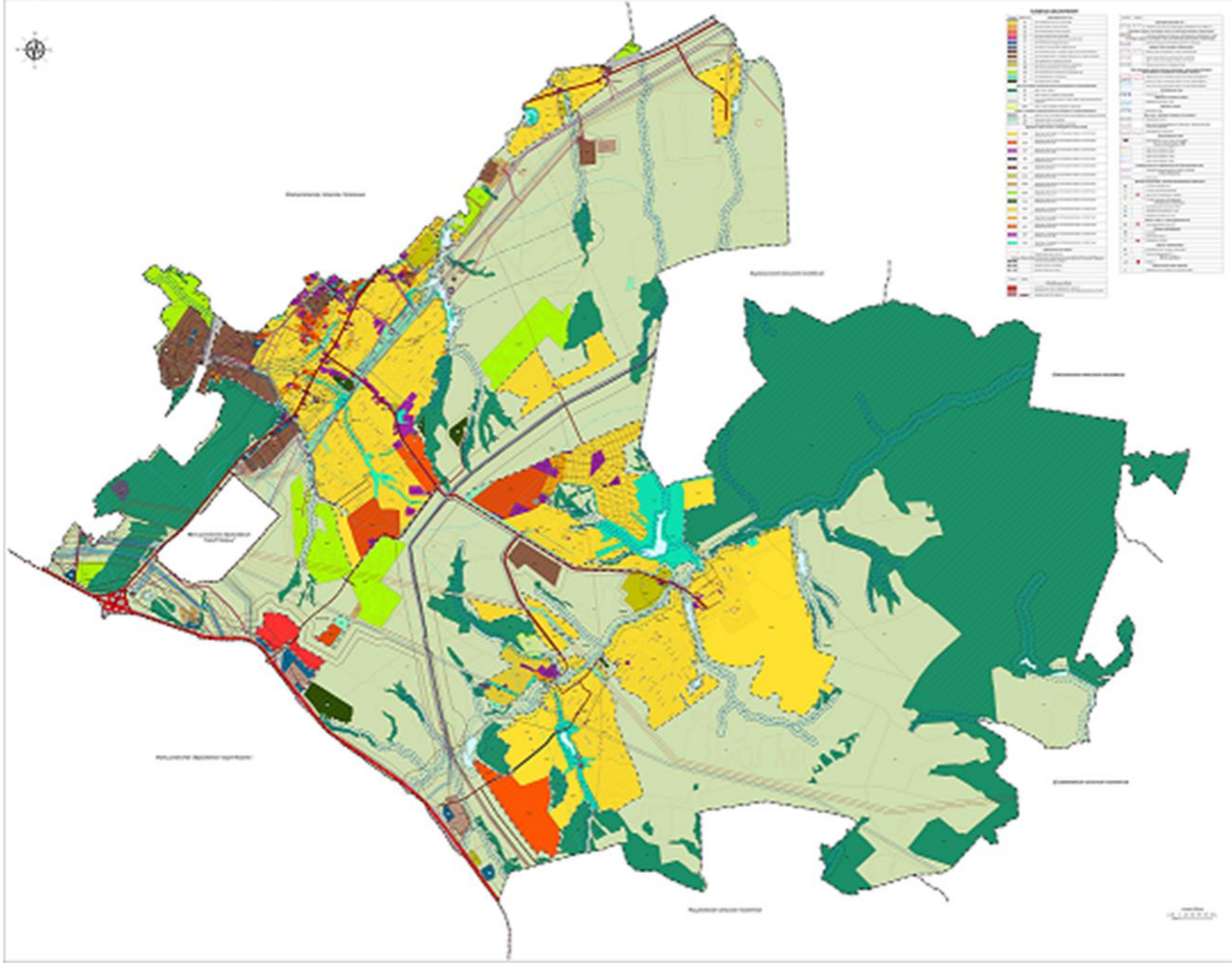

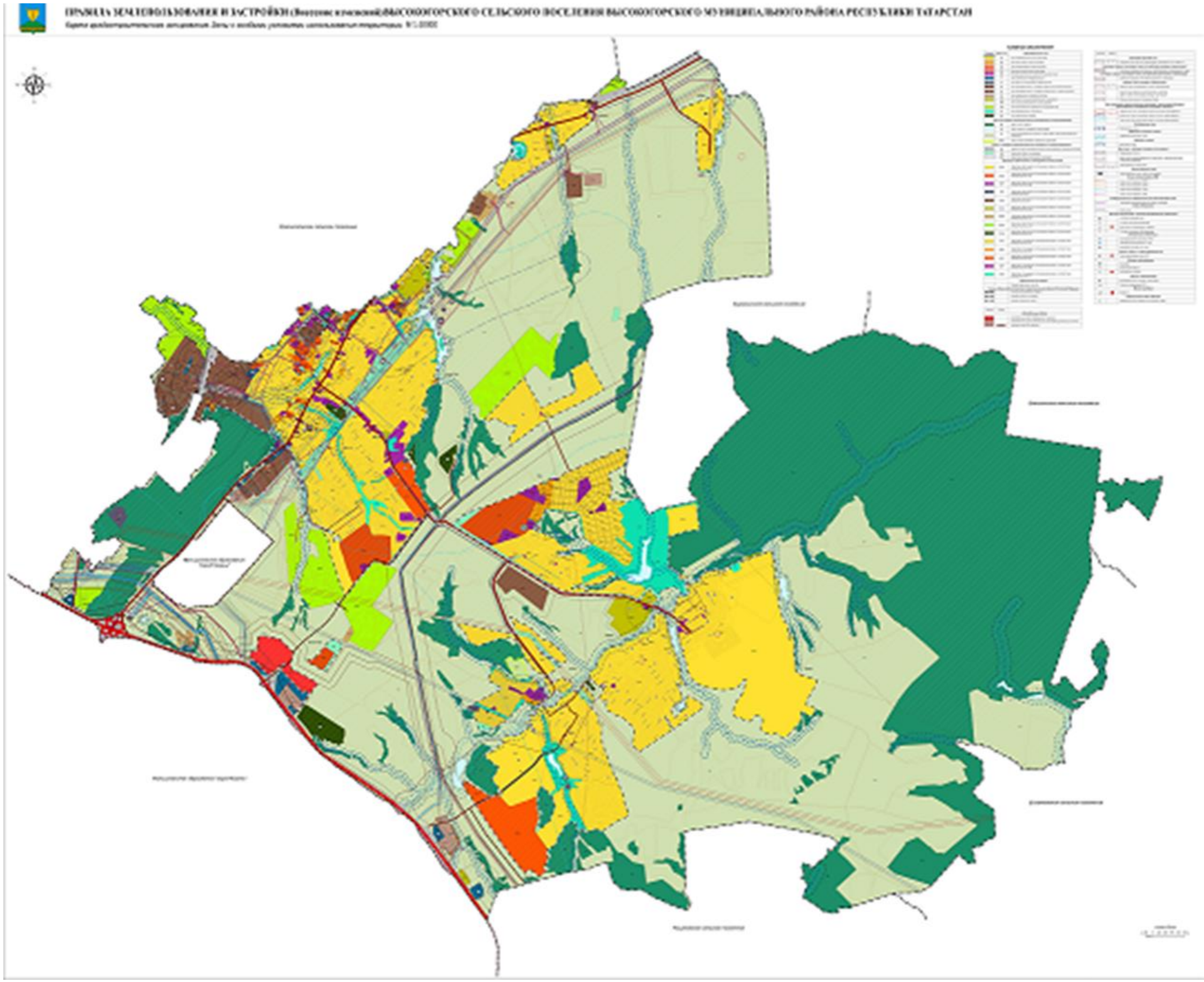
ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ (Внесение изменений) ВЫСОКОГОРСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЫСОКОГОРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН